

ZEEUWSCHE

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
STATIONSWEG 24, ROTTERDAM
TELEF. 50540 GIRONUMMER 101981

EDITIE

UITGAVE VAN HET
GEILLUSTREERDE WEEKBLAD
GROOT-ROTTERDAM

UIT VERVLOGEN TIJDEN

Walchersche boertjes in de kleederdracht van voor honderd jaar bij de ringrijderij, die, zooals jaarlijks, meer op de Abdij te Middelburg gehouden werd.

Een half uurtje rust.

Het nazien van de zeilen.

AAN BOORD EN AAN DEN WA

Een deel van de Zeeuwsche bevolking leeft op het water en leeft van het water.

En merkwaardig mag het heeten, dat de visschersdorpen, dat Bruinisse, Ierseke, Arnemuiden, en tal van

andere zoo geheel verschillend zijn van het gewone type. Zeker, men mag hierbij niet vergeten, dat er in deze dorpen ook vaak een verschil in oorsprong is. Vreemde invloeden hebben er zich bovendien jarenlang doen gelden. De Zeeuwsche boer zit op zijn grond en blijft er. Zoo was het tenminste vroeger. Hij kwam alleen buiten het dorp om naar de markt te gaan. En, onder het oudere geslacht zijn er genoeg, die nooit in een trein hebben gezeten, en buiten Zeeland nooit zijn geweest.

Met de zeelui is dat anders. Ze lichten het anker en laten huis en dorp achter zich. En men behoeft niet dadelijk wereldreiziger te worden om toch meer van de wereld te zien dan het eigen dorp. Bovendien, een dergelijk zwervend leven heeft ongetwijfeld invloed op het karakter, zoodat in den loop der tijden diepgaande verschillen tusschen landbouwers- en visschersbevolking zijn ontstaan. Het visschersdorp is zelf reeds zoo heel anders. Er is altijd drukte en geroezemoes; de schepen kiezen het ruime sop of komen aan; de visch wordt binnengebracht of de groote manden worden in trein of tram geladen en de vrouwen venten ze uit in de stad.

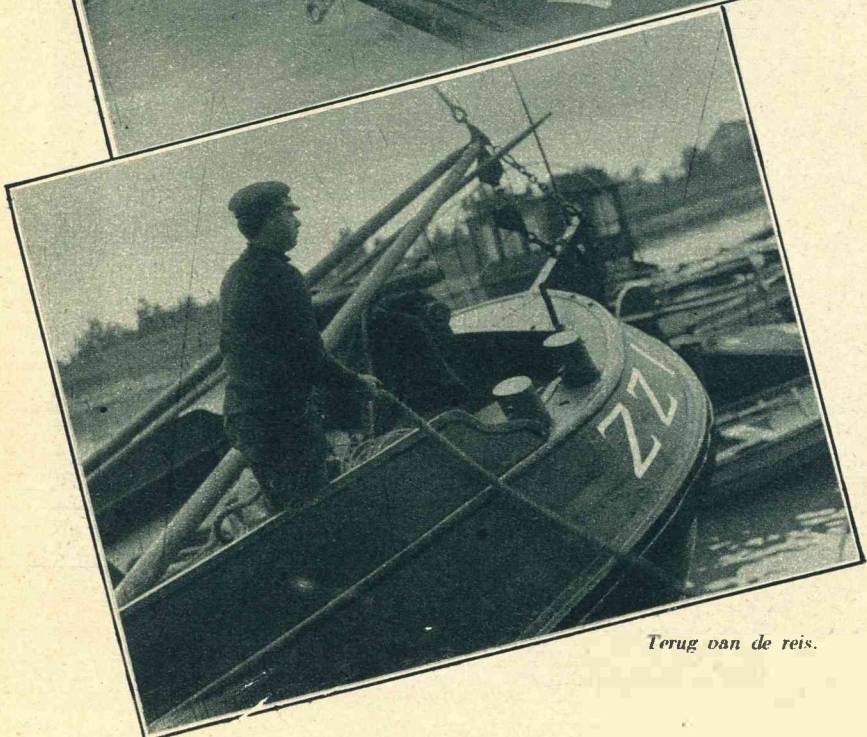
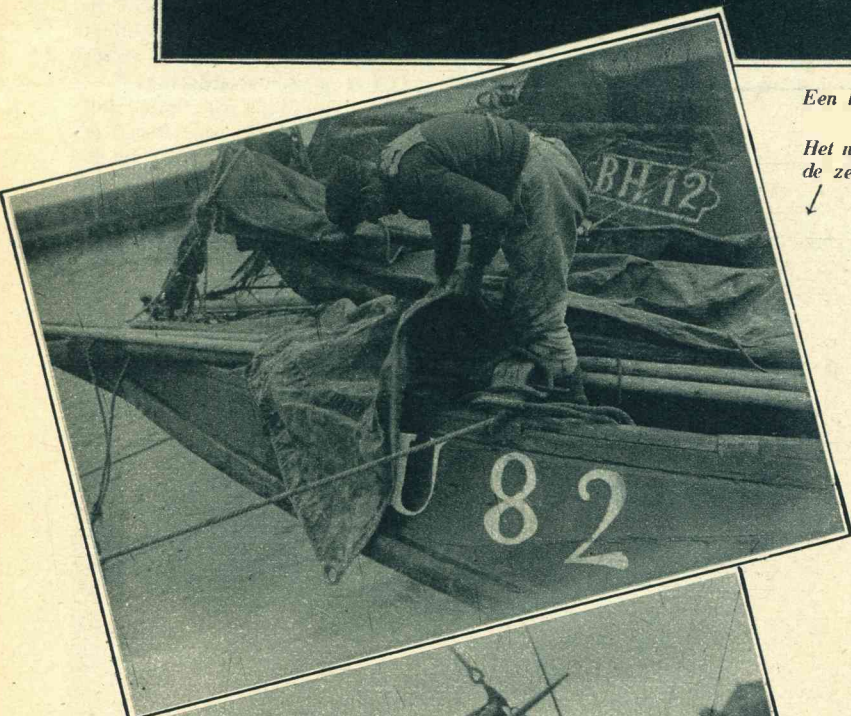
Het lijkt allemaal heel mooi, het visschersleven, maar het is een hard en sober bestaan. Niet alleen, dat de zee altijd opnieuw weer haar slachtoffers eischt, maar het werk op zichzelf is zwaar en de inkomsten zijn gering en onzeker.

Van buiten gezien lijkt het allemaal zoo mooi! Zie de ranke scheepjes dobberen op de zee; de bonte zeilen geheschen, de stuurman in jekker en met zuidwester aan het roer.

En dan de visch, de blanke, spartelende visch, het zeebanket, zooals men het pleegt te noemen, die wordt meegebracht en op de bruine zeilen feestelijk ligt uitgespreid!

Maar tusschen uitvaart en thuiskomen liggen vele uren van hard werken in kou en storm; tijden van moeilijkheden en tegenslag. En in de huizen: uren van angst om een plotseling opgestoken storm, die het leven der visschers bedreigt.

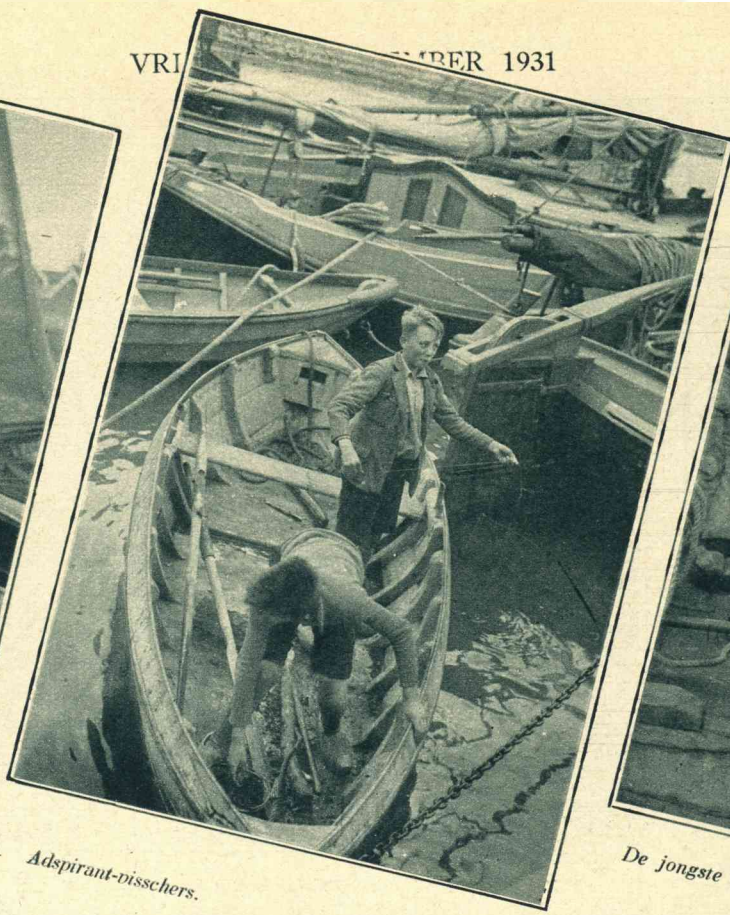
Ja, wie denkt daaraan, als hij zijn vischje eet? De visch wordt duur betaald, het is bekend. Maar degenen, die er hun leven voor wagen, vinden slechts een sober bestaan. En toch! Toch willen al de jongens weer naar zee; toch trekt hen

Terug van de reis.

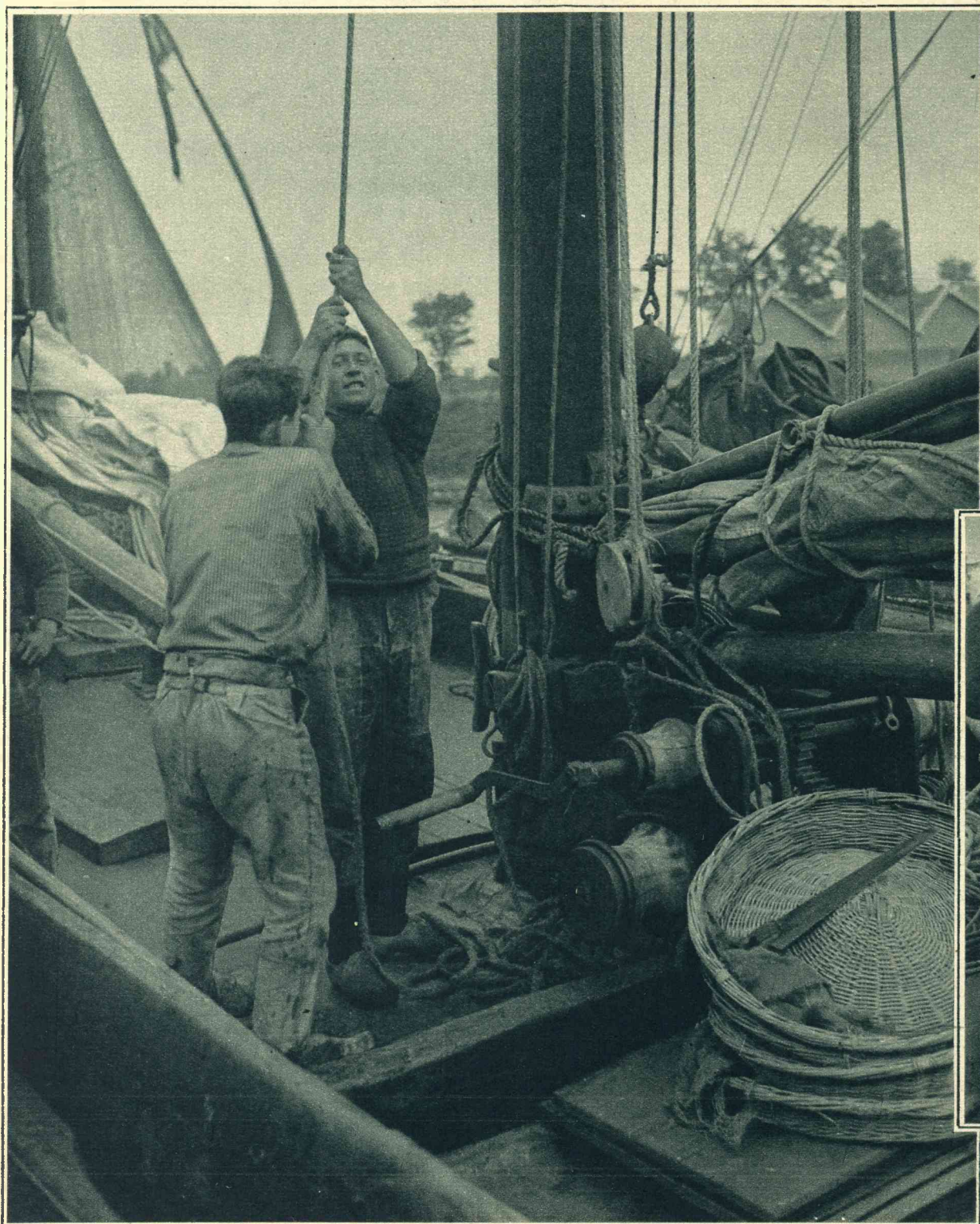
Netten aanbreien.

Adspirant-visschers.

De jongste bediende.

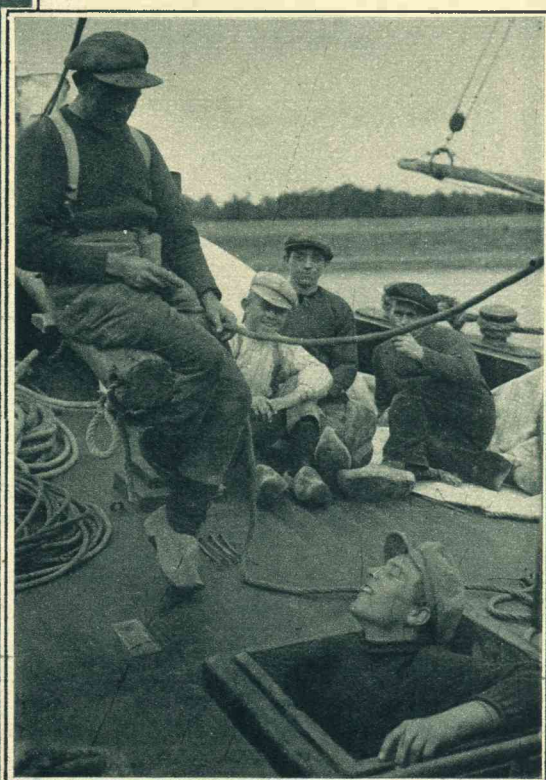

't avontuurlijke, vrije leven, en zouden ze de trui niet graag verwisselen voor den boerenkiel. Het zit er in; dit ras van wagers en winners gedijt niet bij rustig landwerk. Het is er te ongedurig voor. Weg de schop, en met het schuitje de woelige Schelde op.

Den heelen dag ziet men ze heen en weer kruisen, de schuiten met hun sleepnetten, tot het avond wordt. Dan, na een langen dag van hard werken, eindelijk naar huis, tenzij de wind stil valt en men niet meer kan binnenkomen. Dan rinkel het anker in zee en wacht men op verandering.

Het visschersleven is zwaar, maar, het wordt geleefd! En het vak, we kennen er geen, dat met zooveel liefde wordt beoefend, ondanks de groote gevaren en het schrale gewin. Visschend Zeeland en landbouwend Zeeland staan wel ver van elkaar.

En toch is er weer een onloochenbare eenheid, die zich, ondanks naijver en kleine vechtpartijtjes, toch altijd weer toont.

Hé, jô, waar is de koffie?

De zeilen worden geheschen.

STEDESTEMMEN

ZUIDZANDE

Zuidzande, je ligt niet in 't Zuiden,
maar midden in het land.
De naam die ze je gaven,
die raakt dus wal noch kant.
Ook was er geen zand te vinden,
maar enkel rasechte klei;
Zuidzande, je zou toch zeggen,
hoe komen de menschen er bij?
Ook is er geen Noordzande ergens,
zoodat het ook niet zal gaan
om je, hoe graag ik het mou, als
'n tegenstelling te laten bestaan.
Toch ben je een aardig dorpje.
Je mag er gerust wel zijn,
Alleen zou ik erg graag willen
dat je lag aan een boot of trein.
Maar wat niet is, kan nog komen.
Wanneer eens de Scheldebrug
het reizen wat lichter zal maken,
dan kom ik, en keer nooit terug!
B. P.

Een molenlandschap nabij Oostburg.

UIT 'T ZUID-WESTEN VAN ZEEUWSCH-VLAANDEREN

Terug van den arbeid op den akker.

„Wat zou die moeten?“ denkt
blijkbaar de oude in ruste
te Turkije, onder IJzendijke.

Buren!

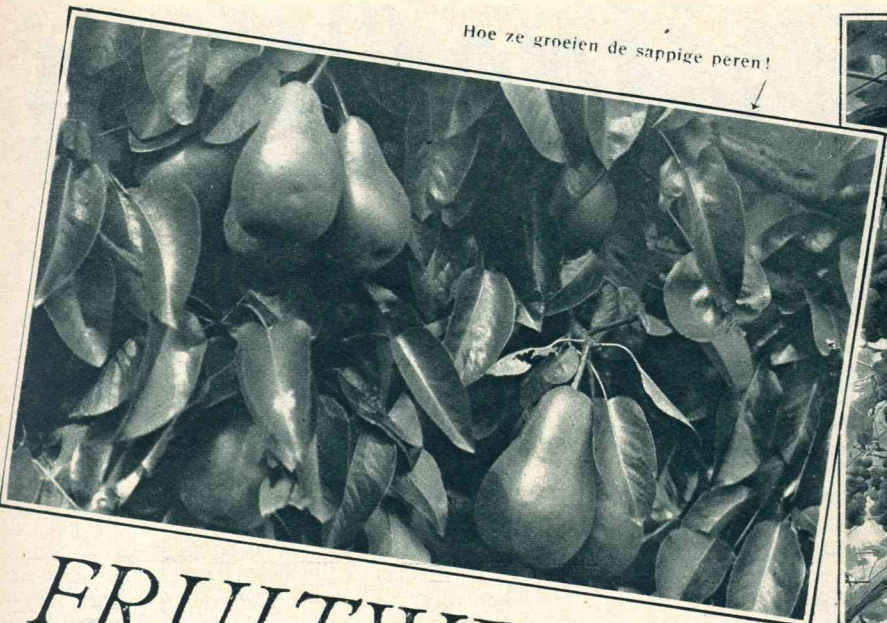

Het uit 't begin der 17e eeuw da-
teerende kerkje van Waterlandkerkje.

Aan den voet van den
dijk te Waterlandkerkje.

Hoe ze groeien de sappige peren!

FRUITWHEELDE

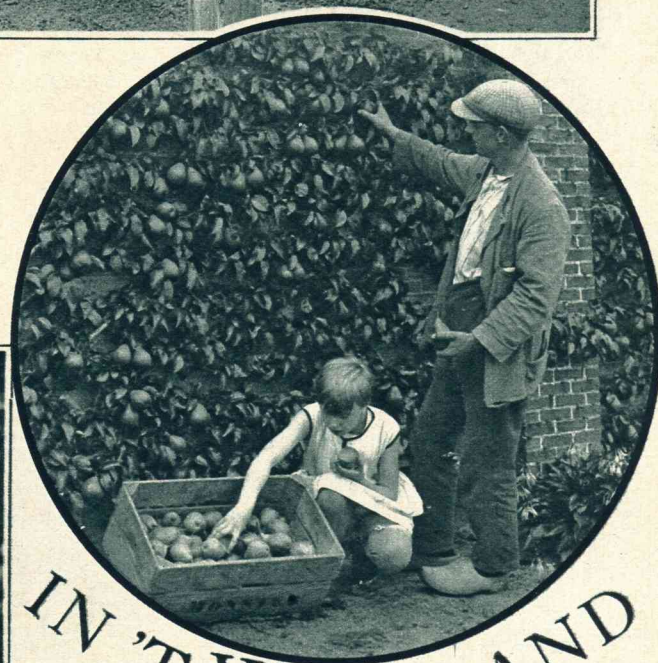
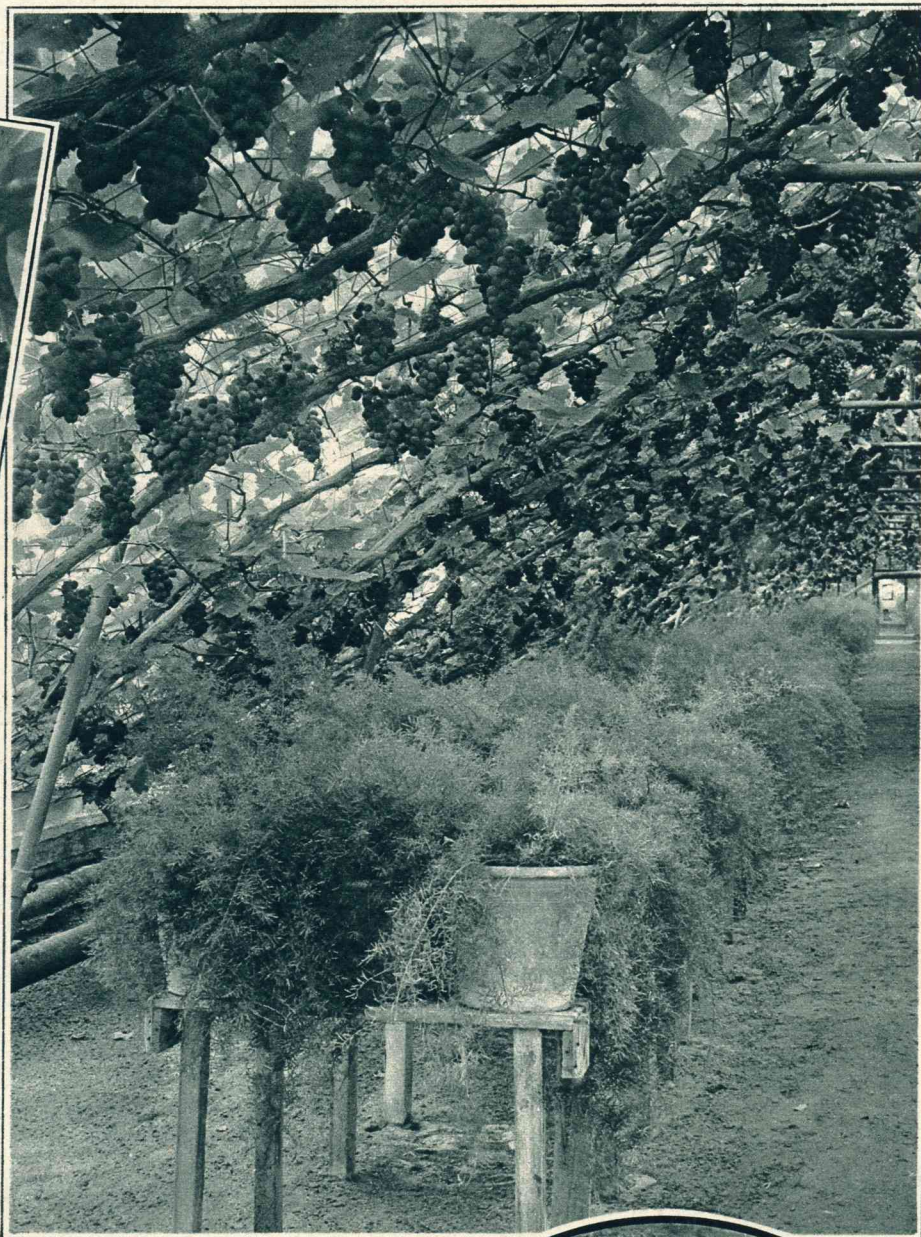

Het druiven-paradijs.

Peren plukken en pakken
is geen ongezellig werk.

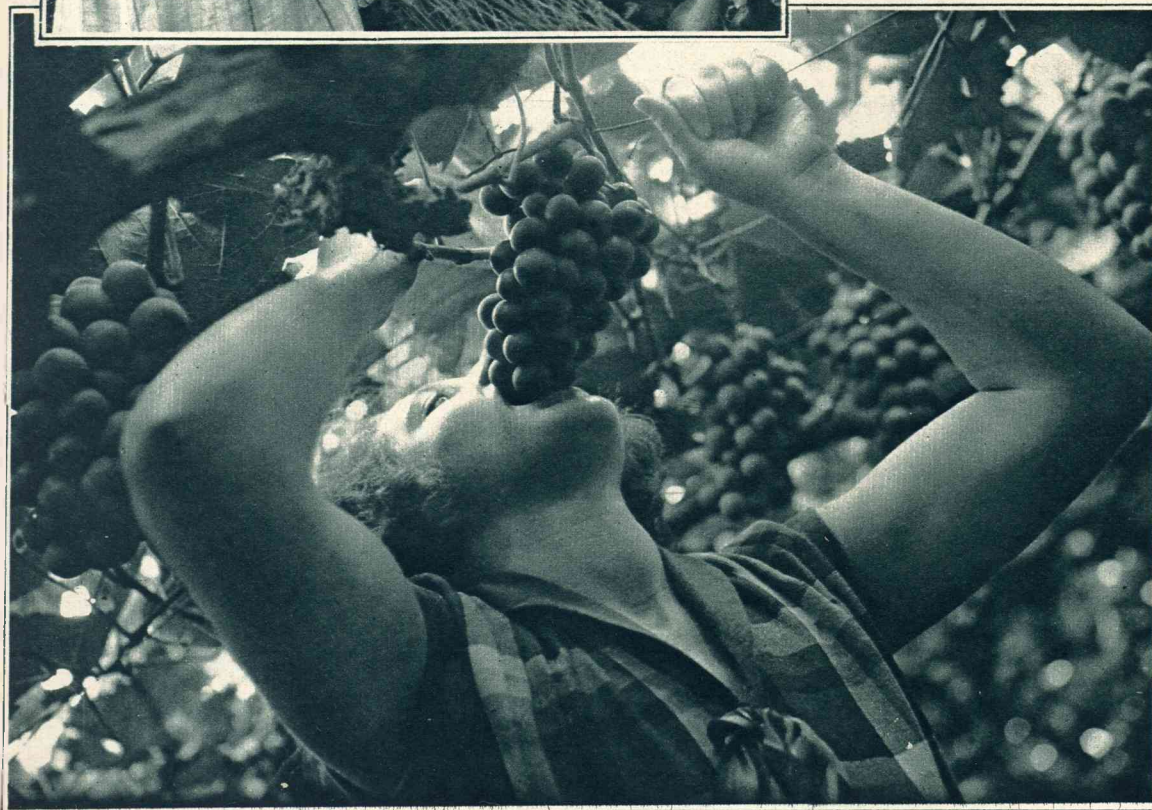
„Aan een boom zoo vol
geladen, mist men twee,
drie peren niet”

De smulster.

IN 'T WESTLAND

Ook in den nazomer is de wheelde er meer van het heerlijke Hollandsche fruit. Geurige appels, sappige peren, druiven, noten enz. getuigen van de wonderen, welke alle dagen gebeuren, zonder dat de mensch ze opmerkt. In 't nabije Westland werd de hoorn des overvloeds meer gevuld en uitgestort over ons eigen land en andere landen. Gretig worden de vruchten geconsumeerd, want ze zijn niet alleen voedzaam, doch uiterst gezond. Enkele „schilderijtjes” van den rijken groei van het Westlandsche ooft mogen hierbij gaan.

Blauwe en Grijsze Oogen

DOOR

BARONESSE ORCZY

Hoeveel vraag je?" Tom vroeg 't voor den derden keer en duwde Mr. Horfman een handvol biljetten onder den neus.

Deze haalde de schouders op. „Niets, beste kerel, behalve... het volle bedrag," zei hij en stootte 'n korten lach uit. „Geen korting voor contante betaling."

„Zwijn! jij....!"

„Denk er om, oude jongen," zei Mr. Horfman koeltjes, en hij wierp 'n blik in de richting van Madoc. „Je gouverneur kan je hooren."

„Die kan naar de maan loopen."

De twee mannen liepen samen door naar het buffet.

Toen ze vlak bij de deur waren, hoorde Lance eensklaps Tom's stem:

„Ik heb geluk gehad vanavond — ik win misschien wel al het geld terug — en dan hoeft Fay..."

Dat was alles. Lance zou jaren van zijn leven, ja alles gegeven hebben, als hij nog meer gehoord had. „En dan hoeft Fay..." Hij liet zijn verbeelding den vrijen loop; het viel niet moeilijk het een en ander te combineeren... te raden... te gissen... „En dan hoeft Fay niet met je te trouwen!" Dat had Tom natuurlijk willen zeggen. Wat een dwaas, dat hij daar niet dadelijk aan gedacht had. — Was het niet de natuurlijkste verklaring voor dat afschuwelijke huwelijk? Chèques... wissels... vervalschingen, natuurlijk. — Een jongen als Tom in handen van dezen gauwdief — en Fay het slachtoffer van beiden. Hoe nu de waarheid uit Tom te krijgen? — hoe te achterhalen, welk bedrag aan dien afzetter betaald moest worden om Fay van deze afschuwelijke overeenkomst vrij te koopen? De oude heer met het kale hoofd zeurde maar door. Lance, met z'n eigen, stormachtige gedachten bezig, hoorde niets anders meer dan de herhaling van dien eenen afgebroken zin: „En dan hoeft Fay..."

De spelers keerden naar hun plaatsen terug, het spel begon weer. „Banco!" Het was Tom's stem, opgewonden en schril. Voor het overige heerschte er een plechtige stilte, slechts af en toe onderbroken door het geritsel van geld, een vloek, of wat onderdrukt gegichel.

Plotseling hoorde Lance een zachte, welluidende stem in zijn nabijheid. Eenigszins verschrikt keek hij om zich heen. De oude kaalhoofdige heer was verdwenen. In zijn plaats zat een vrouw met fluweelzwarte oogen en een zachte, warm getinte huid. Hij huiverde even, maar probeerde te glimlachen.

„Veel verloren vanavond, beste jongen?" vroeg de vrouw.

Lance mompelde een excuus en stond op, liet haar op den divan achter, terwijl zij hem met machtende oogen nakeek. Zijn oogen zochten Tom, de oorzaak van de meest schandelijke overeenkomst, die ooit tusschen een man en een vrouw was gesloten; Tom, die met koortsige handen de schakels smeedde van de keten, die zijn eigen zuster voor een leven aan dezen vriendelijken bedrieger, aan dien eigenaar van dit gemeene speelhol, vastketende.

Het geluk had Tom den rug toegekeerd. Hij verloor. De stapel papiergeld was reeds aanzienlijk gedund. Ieder oogenblik schoof hij meer bankbiljetten over tafel, die of bij Mr. Horfman terecht kwamen of bij een van diens vrienden. Een paar bezoekers waren reeds vertrokken; winnaars of verliezers, de nacht had ze allemaal opgeslokt. Geen geluid, geen „bonjour" of „goedennacht" werd gehoord; alleen het openen en sluiten van een deur:

„Ben je klaar, Parker?"

„Wat? Ga je al?"

„Natuurlijk. Ik heb nog een vijftig mijl voor den boeg, dat weet je toch wel."

„Goed, ik kom."

Het aanzetten van een motor — dan niets meer. De vrouw met de vriendelijke zwarte oogen was in een hoekje in slaap gevallen. Haar echtgenoot won. Dat zou wel een nieuw paarlen halssnoer of een bontjas beteekenen. Zij zou wel wachten tot

hij klaar was om haar mee naar huis te nemen. Zij was mooi, zooals ze daar zat met het donkere hoofd tegen het goudkleurige pluche, haar nogal gevuld figuur in een sierlijke houding. Haar handen lagen in haar schoot.

Lance was besloten niet weg te gaan vóór hij Tom had overgehaald met hem mee te gaan, om hem de waarheid te ontrukken. Hij was doodmoe, zijn oogen deden pijn van den rook. Toen de laatste gasten opstonden, kon hij haast niet meer op zijn beenen staan. Allen gingen heen. Er heerschte een geroezemoes van stemmen. De dames hulden zich in hun kostbare bontmantels.

„Hoe is het met jou gegaan?"

„O, ik heb verloren, zooals gewoonlijk!"

„Mark heeft een beetje gewonnen. Was hij maar een half uur eerder weggegaan..."

„Kom je morgen..."

„Ja... zeker..."

Alleen Tom was bij de tafel blijven zitten. Er lag nog een klein stapeltje banknoten, een heel dun stapeltje maar. Zijn ellebogen rustten op de tafel en hij zat met de handen in 't haar. De anderen gingen de kamer uit en de vestibule door, die toegang gaf tot een achteruitgang.

De wagens stonden nog te wachten, de chauffeurs waren bijna ingeslapen. Het was reeds volop dag; de zon stond al hoog aan den hemel. Lance ademde de heerlijke zuivere lucht in met een gevoel van opluchting, van vreugde bijna. Allerlei lieve, prettige geluiden bereikten zijn oor. Hij luisterde ernaar en was doof voor het lawaai en geroezemoes van deze menschen, die hun motor aanzetten, overbodige dingen zeiden, wegreden en beloofden morgen terug te komen om nogmaals dit onge-repte, jonge land met hun ondeugden en bedriegrijen te bezoedelen. Lance hoorde ze niet; hij hoorde de ket knarsen van boerenwagens over den weg, het gebel van verre honden, het gekwetter der vogels en het suizen van het morgenwindje door de statige pijnboomen.

Zijn oogen zochten verlangend in de verte, waar de heuvels overgingen in de uitloopers van het Rotsgebergte, en waar een verlaten blokhut hem toeriep te komen en vrede en vreugde te

KORTE INHOUD VAN DE VORIGE AFLEVERINGEN

Amos Beijvin, een luchthartig Londensch student, wordt plotseling genoodzaakt, zich een bestaan te scheppen, daar zijn vader hem slechts weinig fortuin nalaat. Deze heeft zich in een vlag van zwaarmoedigheid van het leven beroofd na het vertrek zijner vrouw. Amos heeft eerst eenige maanden bij Canadeesche vrienden, de familie Mazeline, doorgebracht, en zich met hun dochter Fay verloofd. In Londen teruggekeerd, bezoekt hij met een vriendin, Muriel Lampière, een nachtclub; er wordt een inval gedaan, hij helpt Muriel ontvluchten, maar stelt zich onder invloed van den wijn bij zijne arrestatie tweer en doodt bij ongeluk een agent. Hij wordt veroordeeld tot twee jaar dwangarbeid; op de reis naar de gevangenis te Dartmoor deraileert de trein, waarmee hij wordt overgebracht; zijn bewakers zijn beiden dood, en een verpleegster, die zich voor hem interesseert, redt hem en doet hem doorgaan voor een zekeren mr. Madoc, die bij de treinramp om het leven is gekomen. Zij vertrekt naar haar zuster in Winnipeg, en helpt hem met het paspoort en in de kleeren van Mr. Madoc uit Engeland te vluchten, eveneens naar Canada. Na verschillende betrekkingen komt hij tenslotte als knecht op de farm van mr. Crum. Op een goeden dag redt hij op den weg bij de farm de ziekelijke mrs. van Menterghem en haar verpleegster (die Blauwoogje, zijn beschermster, blijkt te zijn), wier paard op hol geslagen was. In het huis van den heer van Menterghem blijkt hem, dat deze na den dood van den heer Mazeline met diens weduwe getrouwd is, en ontmoet hij zijne vroegere verloofde Fay, die thans zoo goed als geëngageerd is met een Duitschen Canadees mr. Oskar Horfman. Hij neemt het voorstel van mr. van Menterghem aan, om bij dezen in dienst te treden als zijn assistent en als opvoeder van Fay's lastigen jongen broeder Tom. Hij moet Tom bevrijden van Horfman's slechten invloed, waardoor hij tot spelen en drinken kwam. Horfman bezit eenige valsche chèques, waarmee Tom oplichting heeft gepleegd; hij heeft die zaak echter verzwegen, op voorwaarde, dat Fay hem huwen zou. Fay en de verpleegster, Blauwoogje, houden als bij onderlinge stilzwijgen, de afspraak voor mevr. Van Menterghem verborgen, dat mr. Lance Madoc, die een weinig veranderd is, dezelfde is als Amos Beijvin. Trouwens Blauwoogje's hulp is voor de oude dame langzamerhand overbodig en zij vindt nu een betrekking in een naburig ziekenhuis. Lance Madoc weet zich in het vertrouwen te dringen van Horfman, en ontdekt, dat deze bij zijn huis een grootsch speelhol houdt. Hij is daar ook op een avond, wanneer Tom er groote winsten maakt en nu meent, van Horfman de valsche chèques en wissels te kunnen terugkopen.

vinden in de echte nieuwe wereld, No. 14 de wereld waar een man een man is en geen zinloze marionet en de vrouw nog een reine ziel bezit; de wereld, waarin ondeugd en valscheid en onwaardige kwanselarij nooit zouden doordringen, de Nieuwe Wereld, waarin hij en Fay samen gelukkig hadden kunnen zijn, als er geen schurkenstreken, geen laagheden waren geweest, die hen van elkander scheidden

TWAALFDE HOOFDSTUK

Tom, je moest me eens vertellen..."

Lance was er tenslotte in geslaagd Tom te pakken te krijgen op de warande, waar de jongen het zich op een ligstoel gemakkelijk gemaakt had.

Hij lag daar met gesloten oogen en uit iederen trek van zijn gelaat spraken vermoeidheid en losbandigheid, en dat, terwijl hij nog maar een jongen was... een kind bijna.

Mr. van Menterghem was, na een lang gesprek met Lance, dien morgen, in zijn wagen naar Glamisdale vertrokken; Mrs. van Menterghem rustte, en Fay was nergens te bekennen; de kust was dus veilig. Tom ontweek Lance zooveel mogelijk; hij was dien morgen in een van de elegante Lincolns van Mr. Horfman aangekomen en had botweg geweigerd Lance een handje te helpen met de veulens, die nog altijd maar een paar kunstjes kenden. Tom had geen zin, er met Lance op uit te gaan. Hij was knorrig en moe. Sinds de lunch zat hij op de warande met een glas, een flesch en een karaf whisky bij zich.

Hij had de oogen gesloten en voelde zich vermoeid, ziek naar lichaam en geest. Nog suf van de fuif van den vorigen nacht en te lui om zijn loomheid af te schudden, was hij half ingeslapen, toen Lance's stem, ongewoon scherp van toon, hem dwong de gesloten oogen even op te slaan.

Lance had een stoel bijgeschoven en hem zonder veel plichtplegingen bij de schouders geschud, welke vrijheid Tom hem hoogst kwalijk nam, hoewel hij zich nog niet sterk genoeg voelde om hem die onbeschaamdheid betaald te zetten.

„Ik ben niet van plan je iets te vertellen," mompelde hij. „Ik heb razende hoofdpijn..."

Maar Lance kende geen medelijden.

„Natuurlijk," zei hij koel. „Wat kan je anders verwachten? Maar al lag je ook op sterven, je zou me toch moeten vertellen, wat Fay met dat afschuwelijke speelhol heeft uit te staan."

„Niets, wat jou aangaat. En schiet nu op, laat me rust."

„Wat heeft Fay met dat speelhol uitstaande?" hield Lance aan. „Waarom laat je haar trouwen met dat zwijn, zonder haar iets van zijn minderwaardige practijken te vertellen?" Toen Tom mond en oogen gesloten hield, ging Lance verder:

„Als je 't me nu niet zegt, ga ik raden..."

„Je kletst."

„Ik heb genoeg gezien en gehoord; het is niet zoo moeilijk te raden, dat jij je zuster aan dat zwijn verkoopt; die hond betaalt je speelschulden — of erger!"

„Hou je kop dicht!"

„Als je niet beleefder wenscht te spreken, vriend," ging Lance onverstoort voort, „kon je nog wel eens een pak voor je broek krijgen. Je zal luisteren. Dat huwelijk moet verhinderd worden, hoor je? Het moet verhinderd worden, kost wat het kost! Hoeveel ben je Horfman schuldig?"

„Dat zijn jouw zaken niet."

„Ik ben bezig ze tot mijn zaken te maken. Wees maar niet bezorgd. Eén spaak heb ik al in Mr. Horfman's wiel gestoken."

„Hoezo?"

„Mr. van Menterghem heeft met dat vriendelijk heerschap een gesprek gehad."

„Wat bedoel je?"

„Precies, wat ik zeg. Ik had vanmorgen het voorrecht de oogen van je stiefvader te openen voor de opmerkelijke dingen, die op Sans Souci gebeuren."

„Dat heb je niet gedaan?"

„Natuurlijk heb ik dat gedaan. Je denkt toch zeker niet, dat ik mijn mond hou over dat smerige hol van Mr. Horfman? Ik weet niet, hoe het in Canada met de wet gesteld is, maar in Engeland zouden we dat mooie Sans Souci een naam geven, dien ik nu maar liever verzwijgen zal, en zat je mooie vriend al lang achter slot en grendel.”

„Als je met praatjes naar mijn stiefvader bent gegaan...” Tom was nu klaar wakker, zat rechtop in zijn stoel en omkleemde de leuning met beide handen; zijn gezicht was vuurrood, zijn haar was vochtig en hing op zijn voorhoofd: en zijn oogen hadden een onheilspellenden gloed. Lance bleef echter doodkalm. Er was nog altijd veel, dat hij graag wilde weten, en hij was er zich van bewust, dat hij die wetenschap slechts zou verkrijgen door Tom zijn kalmte te doen verliezen.

„Zeg, strijk je haar van je voorhoofd, kereltje,” zei hij. „Ik heb Mr. van Menterghem je naam niet genoemd.”

Toen Tom daar zichtbaar van opluchtte en weer in de kussens terugzank, ging Madoc verder: „Je hoeft je niet bezorgd te maken, weet je. Zelfs als we de politie moeten roepen...”

„De politie?” Nu verdween Tom's slaperigheid geheel. Wederom zat hij rechtop, omkleemde de leuningen van den stoel en staarde naar Madoc, met wijd geopende oogen, drogen mond en trillende lippen.

„Wat ik je wilde zeggen, beste kerel,” vervolgde Lance kalm, „je bent nog minderjarig. Spelen is geen misdaad. Zelfs als we je naam er niet buiten konden houden, zou je er waarschijnlijk slechts met een kleine boete afkomen.”

„Maar ik zeg je...” stamelde en stotterde Tom onsamenvhangend. „Ik zeg je...”

„Je kunt me niets zeggen, wat ik niet reeds geraden heb.” Lance sprak nog altijd uiterst kalm, maar zoo terloops nam hij Tom scherp op. Hij probeerde hem nu in 't nauw te drijven, hem aan te sporen iets te zeggen, één woord, dat hem dichter bij de waarheid zou brengen.

„Je hebt geen recht je in mijn zaken te mengen. Je bent een ellendige spion! Wie gaf je opdracht, mij te bespionneeren? Je bent me nagelopen als een hond; je hebt alles overgebracht en verraden!”

„Ik heb je al gezegd, dat ik je naam tot dusver niet genoemd heb. Maar ik sta er op, ik wil, dat je me de waarheid zegt.”

„Ik heb niets te zeggen.”

„Je bent Mr. Horfman geld schuldig, véél zelfs...”

„En als dat zoo is...”

„Méér dan je kunt terugbetalen...”

„Hou je vervloekten mond...”

„En hij is bereid, de schuld te vernietigen, als Fay... als je zuster met hem wil trouwen.”

„Wie zegt dat? Dat is gelogen!”

„Ik zeg het. En het is de waarheid. Ik zie het aan je oogen, je mond, aan je handen. Maar het zal in ieder geval niet gebeuren, onthoud dat. Als de politie met Mr. Horfman heeft afgerekend, dan heb jij geen verplichtingen meer aan hem en Fay zal een aannemelijk excuus hebben om het engagement te verbreken.”

„Maar wat ben jij voor een stomme gek! Als mijn zuster haar engagement verbreekt...”

„Ja. Waarom niet?”

Tom was opgesprongen. Met de handen in de zakken liep hij met groote stappen de warande op en neer. Eindelijk bleef hij vlak voor Madoc staan.

„Eén ding is zeker,” zei hij. „Fay zal je voor je tusschenkomst hoegenaamd niet dankbaar zijn.”

„Misschien niet,” antwoordde Lance scherp, „maar dat blijft hetzelfde, ik doe het toch.”

„Je wilt zeggen, dat je...”

„Dat ik Mr. van Menterghem, zoodra hij terugkomt, de waarheid zal doen weten. Ik zal hem vertellen, hoe je zaken met dien nietswaardigen schurk Horfman staan... Je stiefvader is een goede, oude baas, hij zal waarschijnlijk je schulden betalen, en vast en zeker zal hij dit verschrikkelijke huwelijk verhinderen... Daarna zullen hij en ik samen naar de politie gaan... als hij dit tenminste niet alreeds gedaan heeft.”

„En ons te gronde richten...” Tom flapte het er uit, verschrikt door het vooruitzicht, dat Lance zoo kalm voor hem geopend had.

„Mr. Horfman te gronde richten, bedoel je,” zei Madoc, „maar dat is iets, wat ons verder niet interesseert.”

„Nee, mij, en moeder, en Fay richt je te gronde... Goede hemel! Begrijp je dat dan niet... Jij dwaas! idioot! begrijp je dan niets?”

De jongen was in den stoel teruggevallen. Zijn ellebogen rustten op z'n knieën; hij begroef zijn gezicht in de handen en snikte als een kind. Lance boog zich naar hem toe, zijn hart kromp van medelijden met dezen lichtzinnigen jongen ineen. Hij was Fay's broer en hij hield zoo van haar... Lance had het gevoel, dat hij een kind gekweld had. De jongen was als gebroken; hij scheen er ellendig aan toe! Maar de waarheid had zich tenslotte een weg gebaand; nog één poging en Tom zou hem alles vertellen. Dan zou hij beter weten, wat hem te doen stond.

„Vooruit, Tom,” zei hij kalm, „schei daar nu mee uit. Hoe kan ik je helpen, als jij je best doet, de waarheid te verbergen? Ik merk wel, dat er meer tusschen jou en dien ellendigen Horfman zit dan speelschuld alleen. Heb je iets... iets ergs gedaan? Is het dat?”

Tom gaf geen antwoord; zwijgen is gewoonlijk bekennen.

„En Horfman weet ervan?... dreigt je aan te geven, als je niet... Maar kerel!” riep Lance plotseling geprikkeld uit, „waarom zeg je me niet, wat het is?”

„Omdat jij me zult verraden...” mompelde Tom bijna onhoorbaar.

„Je weet, ik zal niet...”

„Je hebt zoo juist gezegd...”

„Als het slechts een kwestie was van spelen... en schulden.”

„Of anders zal je me gaan bepreken...”

„Ik?... Groote goedheid!”

Lance wierp zijn hoofd in den nek en lachte. 'n Eigenaardige situatie, neen maar, buitengewoon! Hij, de ontvluchte gevangene, dezen ongelukkigen stakker bepreken! Als het niet voor Fay was,

„Vertel eens, Tom, wat is er nu eigenlijk aan de hand?” vervolgde hij. „Ik zweer je, dat ik je, als het iets... iets ergs... iets misdadigs is... in geen geval zal aangeven. Ik zweer het je... terwille van je moeder en Fay. Ik zweer je, dat ik niet zal gaan preeken! Prééken!? Goeie hemel!!! Maar dan moet je me ook alles vertellen. Als je eerlijk bent, zal ik mijn mond houden en... en... maar zeg het me nu. Wat is er? Gaat het om vervalschte chèques?”

Tom knikte.

„Spreek door,” drong Lance aan, greep Tom bij de hand, dwong hem aan te kijken... oog in oog... hij hield zijn blikvast... dertig seconden... zestig... oog in oog... hij, de man, die probeerde zoveel mogelijk goed te maken, te vergeten, en deze jongen, die wandelde op den rand van denzelfden afgrond,

De toren van de Sint Janskerk te Gouda, gezien van een ongewone standplaats

waarin hij, Amos Beyvin, gevallen was, en die hem voor eeuwig zou verzwolgen hebben, als er niet een klein beetje geluk en de helpende hand van een vrouw waren geweest. Neen, deze jongen mocht niet in denzelfden afgrond nederstorten, niet... Fay's broer... ook al zou de dood van dien gemeenen schurk het eenige middel zijn om hem te redden.

„Vervalschte chèques?” drong Lance aan.

Tom knikte opnieuw. Dan maakte hij zijn hand uit Lance's greep los en sprong overeind.

Met de handen in de zakken liep hij met groote passen de warande op en neer.

„Kun je ze niet terugkopen?” vroeg Lance.

„Neen!” antwoordde Tom kortaf.

„Waarom niet? Heb je 't al geprobeerd?”

„Ja. Hij wou er geen afstand van doen... niet voor den trouwdag.”

Nu sprong Madoc op.

„Dát zullen we eens zien!”

Tom liep op hem toe en keek hem woest aan.

„Wat ben je van plan?” vroeg hij.

„Dat weet ik nog niet.”

„Je hebt gezworen, dat...”

„Natuurlijk heb ik dat. Goeie hemel, kerel, denk je dan, dat ik er de man naar ben, om je te verraden?”

Tom haalde de schouders op. Klaarblijkelijk zag hij niet in, waarom Lance daar niet toe in staat zou zijn. Toch begreep hij vagelijk, dat Lance om de één of andere reden zijn mond zou houden. Misschien, dacht Tom, wilde Lance niet graag zijn makkelijk baantje op Bootham verliezen....

Wordt voortgezet

Het stadhuis te Delft, de stad waar Hugo de Groot het levenslicht aanschouwde, maar hij begraven ligt en waar zijn standbeeld staat.

't Aloude Delft

Rechter Kellogg eert Hugo de Groot.

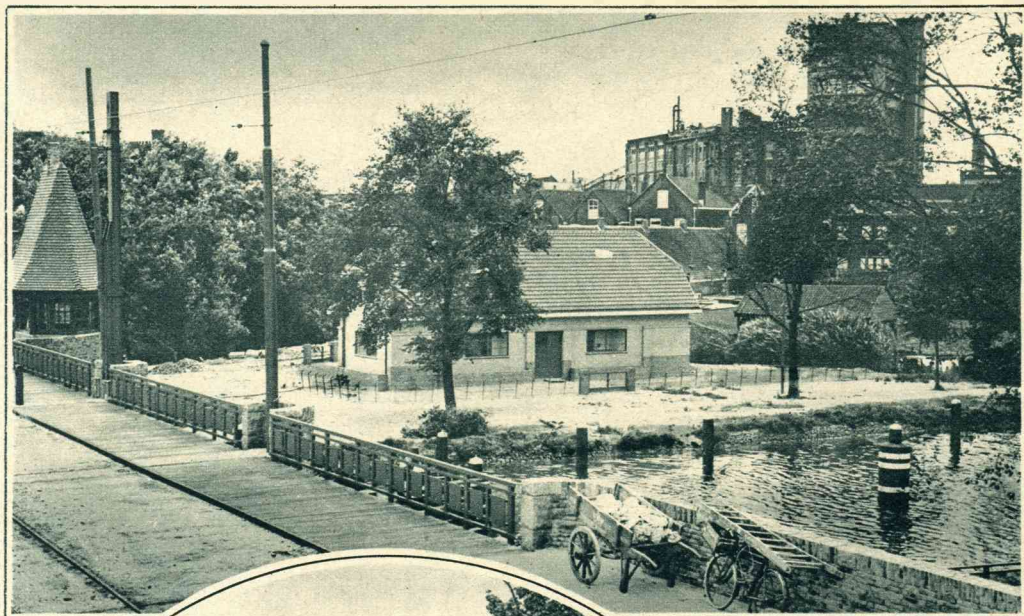
Oud Delft in 't nieuw en lachend zonnelicht.

Een fragment van het Grotius-raam in de Nieuwe Kerk. Figuur in 't midden: Hugo de Groot.

Het aloude Delft stond nog eens in 't jonge licht der belangstelling, bij de onthulling, dezer dagen, van het eere-raam voor Hugo de Groot (Hugo Grotius) in de Nieuwe Kerk, aldaar. Het raam, voorstellende het leven van den grooten Nederlandschen schrijver en rechtskundige en voorlooper van de vredesbeweging Hugo Grotius, werd ontworpen door den bekenden glasschilder Joep Nicolas en geschonken aan ons land door de Amerikaansche Balie. De Amerikaansche staatsman F. B. Kellogg (bekend door het Kellogg-pact), thans rechter in 't Permanente Hof van Internationale Justitie, te Den Haag, verrichtte de plechtigheid, die onze gedachten mede deed gaan naar de stad van historie, welke ook om haar karakteristieke, oude schoonheid over de geheele wereld bekend staat en waarvan wij hierbij onzen lezers o.m. enkele mooie kiekken aanbieden.

De nieuwe brug over de Prov.
Vaart thans officieel geopend.

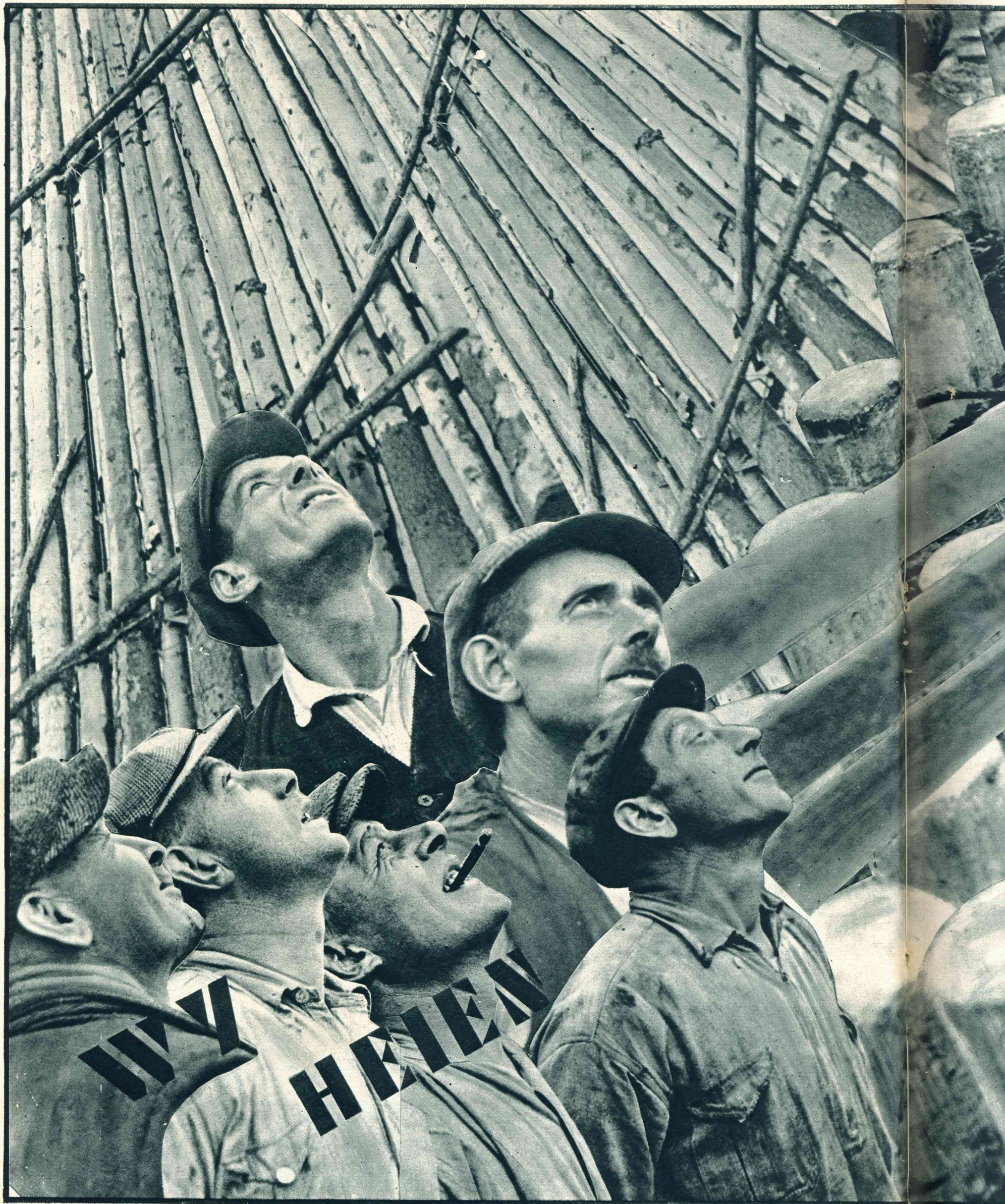
In de Schootstraat te Delft, geboorte-
stad van den grooten Grotius.

← Het stemmige Elisa-
beth Paul-Hofje, 't
welk dateert van 1707.

Een doorkijkje van-
af het Oude Delft
op het Gemeente-
huis aan de Markt.

HET GEHEIM VAN HERFORDS-CASTLE

De drie heeren zaten bijeen in de gelagkamer van de oude dorpsheerberg „Wild Horse Mesa”, in het dorpje Herfordshire, Dr. Hodds en Pembroke hadden met ongeveinsde belangstelling geluisterd naar een spookverhaal, dat mr. Pennock hun had opgedischt, en toen deze zweeg, kon de dokter niet nalaten spottend en ongeloovig te glimlachen.

„Onzin, mr. Pennock,” wierp Hodds den verteller tegen. „U moet het slachtoffer zijn van uw verbeelding of van een bijgeloovigen angst, er bestaan geen geesten of spoken. Dood is dood en daarmee houdt alles op. Wat is uw meening, mr. Pembroke?”

Pembroke haalde twijfelend de schouders op.

„Ik heb er meer van gehoord, dat het in het onbewoonde Herfords-Castle spookte, dokter, en de waarheid gebiedt me te zeggen, dat ik me omtrent de juistheid van dit gerucht nooit bijzonder druk heb gemaakt. Er zijn, naar mijn meening, sommige dingen, waarvan het voor een sterveling maar beter is, af te blijven.”

„Ach, bakersprookjes, beste vriend,” smaalde de dokter. „En mr. Pennock heeft zich daardoor laten beïnvloeden. Hij heeft den nacht in het kasteel doorgebracht met de vooropgestelde gedachte, dat het er spookte, en een krakende deur, een zekere ziekelijke gevoeligheid en auto-suggestie hebben het hunne gedaan om hem daarvan vast te overtuigen.”

„Het spijt mij, dokter, dat ik uw meening moet bestrijden,” mengde mr. Pennock zich weer in het gesprek. „Van angst of ziekelijke inbeelding is absoluut geen sprake. Mijn naam als onderzoeker moet u daarvoor voldoende waarborg zijn. Ik verzeker u, dat ik het nuchterste en meest wantrouwende mensch van de wereld ben, als het een onderzoek betreft naar dingen, die boven of buiten het stoffelijk waarnemingsvermogen liggen en angst ken ik niet. Behoudens dan in zeer bijzondere gevallen.

Het verlangen om door te dringen in de kennis van het ongeziene, heeft me gedreven tot het onderzoek van honderden zoogenaamde spookhuizen en spookkasteelen in Engeland en Schotland en in de meeste ervan heb ik een of meer nachten doorgebracht.”

„En...?” drong dokter Hodds aan, toen de ander een oogenblik bleef zwijgen.

„Wel, ofschoon ik weet, dat u en anderen er om lachen zullen, wil ik toch als mijn stellige overtuiging verkondigen, dat er tusschen deze en gene zijde van het graf verschijnselen bestaan, die geen twijfel laten aan een onzichtbaar voortleven na den dood. Zelfs materialistische geleerden van naam hebben dit moeten toegeven. Ik weet, dat er een hoop bedrog en zelfbedrog bestaat op dit gebied, maar die schakelen het voorkomen van manifestaties van gestorvenen daarom nog niet uit. Als we absoluut eerlijk willen zijn, moeten we erkennen, dat zij onverklaarbaar zijn, maar ontkennen mogen we ze niet meer. Wij moeten voorzichtig zijn met onze negatie van alles, wat we niet begrijpen. Denk bijvoorbeeld eens aan de zoogenaamde „stille kracht” van het Oosten...”

„Hoho...” viel dokter Hodds den ander opnieuw in de rede, „nu dwalen we af. Het bestaan van „stille kracht” is ontkend, dat weet ik. Later is men op die ontkenning teruggekomen, dat weet ik ook. Maar „stille kracht” heeft niets gemeen met het bovennatuurlijke. Het is hoogstens een geheime, natuurlijke kracht, die wellicht in iedere menselijke natuur aanwezig is, maar die slechts bij enkelen tot uiting komt. Dit is bewezen door hetgeen generaal Mac Farlane in Burma overkwam, tijdens het dempen van een oproer van inboorlingen. Er vlogen steenen zoo groot als vuisten door zijn legertent, die zich onzichtbaar verplaatsten en zijn veldbed wipte en sprong zonder eenige aanraking. Toen dit spelletje hem begon te vervelen, liet hij den voornaamsten Hindoe priester bij zich ontbieden en hij verzekerde hem kort en goed, dat hij hem zonder proces zou ophangen, als die manifestaties niet onmiddellijk ophielden. De Hindoe beweerde wel, dat hij er niets aan kon doen,

Door JOHN. D. CLAVERTEN

maar toch ondervond Mac Farlane niet den minsten last meer na deze bedreiging. Dat bewijst, dat de „stille kracht” beïnvloed wordt door natuurlijke, maar voor ons nog onbekende machten, die in den mensch sluimeren.

Uw ervaringen, indien zij niet ingebeeld waren, mr. Pennock, zijn van geheel anderen aard. Zij zouden wijzen op een voortbestaan na den dood, als de natuur van den mensch dus gestorven is. Ik geloof niet aan een onstoffelijke ziel en ik ben ervan overtuigd, dat met den dood alles ophoudt. En ik zal het blijven gelooven, zolang me het tegendeel niet deugdelijk bewezen wordt. Om nu nog eens op het gerucht terug te komen, dat hier in den omtrek het „geheim van Herfords-castle” genoemd wordt: wilt u me alles nog eens herhalen, mr. Pennock, wat u geloofde, dat u overkwam?” eindigde de dokter vragend.

„Met het grootste genoegen, dokter,” antwoordde mr. Pennock. „Zooals ik u straks reeds heb gezegd, stelde ik een levendig belang in het geheim van Herfords-castle en op mijn verzoek kreeg ik van den eigenaar, die tegenwoordig in Londen woont, toestemming om een onderzoek in te stellen. Ik doorzocht het kasteel van beneden tot boven en besloot toen, om den nacht door te brengen in de torenkamer, waar volgens het gerucht lady Thompson een raadselachtigen vergiftigingsdood vond, nadat haar zoon als luitenant in den Boerenoorlog gesneuveld was.

Zooals ik gewoon ben te doen bij het onderzoek van onbewoonde huizingen, verzegelde ik alle deuren, behalve die van mijn eigen kamer en tegen elf uur legde ik me in een plaid gewikkeld op den vloer van de torenkamer. Een half uur later viel ik in slaap zonder iets anders te hebben gehoord dan het piepen van den weerhaan op het torendak en het ruischen van de boomen om het kasteel.

Geruimen tijd later werd ik plotseling wakker, naar ik zelf geloofde door een gesteun en doodstil bleef ik eenige minuten liggen luisteren. Plotseling vernam ik het gesteun opnieuw en vervolgens drong het geluid van sloffende schreden tot me door. Het was volkomen duister in het vertrek en juist wilde ik me voorzichtig oprichten, toen ik hoorde, dat de deur open werd geduwd. Ik bleef liggen, onbeweeglijk, en duidelijk voelde ik de zucht van den tocht op mijn gezicht. Daarop viel de deur dicht, niet zachtjes, maar met een slag en onmiddellijk voelde ik de aanwezigheid van iemand of iets, dat binnengekomen was.

Aanvankelijk bleef het doodstil, maar plotseling werd mijn oor getroffen door het zachte ruischen van een kleed of gewaad. Ik was, ik verzeker het u ernstig heeren, op dat oogenblik absoluut niet angstig en ik hield me dan ook gereed om mijn armen naar de indringster uit te strekken, toen ik plotseling als met verlamming geslagen werd: ik voelde een kille, dorre hand mijn gezicht bevoelen. Ik had absoluut geen macht over mezelf en het gelukte mij noch me te verroeren, noch om een klap te geven. De hand streek langs de ronding van de kin en volgde de lijnen van den neus en den mond, toen hoorde ik een diepe zucht, alsof de indringster teleurgesteld was en vervolgens weer het ruischen van de japon en het openen en dichtvallen van de deur.

Zooals u begrijpen zult, duurde het eenigen tijd voor ik mijn zelfbeheersching hervonden had, doch toen was mijn eerste werk met mijn zaklantaarn de gangen te doorzoeken. Hoewel ik een vol uur zocht en me hier en daar eenigen tijd verdept opstelde, hoorde of zag ik niets meer en eindelijk keerde ik naar de torenkamer terug, waar ik het aanbreken van den dag afwachtte. Toen het voldoende licht was, ging ik opnieuw het heele kasteel door en tot mijn onbeschrijfelijke verbazing waren alle zegels van de deuren absoluut ongeschonden...”

Mr. Pennock zweeg even en toen ook de anderen nadenkend het zwijgen bewaarden, vervolgde hij:

„Dat is alles, heeren, maar het is dunkt me meer dan voldoende om een nieuw en nu vollediger onderzoek naar het geheim van Herfords-castle in te stellen.”

„En hoe had u zich dit onderzoek gedacht, Mr. Pennock?” vroeg de dokter, ondanks zijn scepticisme onder den indruk van het verhaal van den ander.

„Wel, ik heb me voorgenomen den nacht opnieuw in het torenvertrek door te brengen, dokter. Maar nu wakend. Daarom zal ik het me gemakkelijk maken met een tafel en een stoel, zoodat ik naar verkiezing wat lezen of schrijven kan. Ik zal den stoel zoo plaatsen, dat ik het oog heb op de deur, zoodat me niets kan ontgaan. Aangezien er een electrische leiding in het kasteel ligt, kan ik vanuit de gang voor de torenkamer een looplamp inschakelen. Mijn bedoeling was verder, u en Mr. Pembroke te verzoeken mij gezelschap te houden...”

„Neen!” viel Mr. Pembroke hem in de rede. „Pardon, niet in hetzelfde vertrek,” vervolgde mr. Pennock haastig. „Ik bedoel in het daaronder gelegen vertrek. U beiden kunt zich den tijd dooden met kaarten of lezen. Verder dacht ik er aan, een schel aan te leggen van mijn naar uw vertrek. Zoodra er iets of iemand bij me binnendringt, zal ik u waarschuwen door een druk op den schelknop, waarna u zich onmiddellijk bij me voegt. Den klepel van de schel zullen we omwinden, zoodat het geluid niet tot buiten uw kamer dringt. Voor wat volgen zal, of kan moeten we eventuele gebeurtenissen afwachten, heeren. Wat dunkt u hiervan, dokter?”

„Het idee is schitterend en ik verklaar me onmiddellijk bereid aan uw verlangen te voldoen, al zou het alleen maar zijn om u van het onzinnige van die spookgeschiedenis te overtuigen,” antwoordde dokter Hodds. „En u mr. Pembroke?”

Pembroke keek bedenkelijk. „Ik blijf er bij, dat je aan zulke dingen niet raken moet,” antwoordde hij bedachtzaam. „Je moet niet denken, dat ik bang ben, Hodds, maar... enfin, zooals ik zeg, ik acht het ongepast en onvoorzichtig. Het zou niet de eerste maal zijn, dat zekere geheimen anderen noodlottig werden. Wat kan ons eigenlijk het geheim van Herfords-Castle schelen. Ik weet niet, wat er van die spookgeschiedenis waar is, maar als er iets van waar is...”

„Ach, onzin, Pembroke,” viel de dokter hem geërgerd in de rede. „De heele geschiedenis is geen penny waard. Mr. Pennock heeft zich niet vergist en niet gedroomd, zullen we aannemen. Welnu, dan betrappen we vannacht een of ander zuchtend en steunend oud wijf, dat een schuilplaats in het kasteel heeft gevonden.”

„Zou je denken?” vroeg Pembroke verlicht. „Natuurlijk, het kan toch niet anders!” antwoordde de dokter beslist. „Zeg nu maar: ja! dan houden wij vannacht een oogje in het zeil. In orde, Pembroke?”

De ander aarzelde nog een oogenblik, maar plotseling onderdrukte hij zijn tegenzin en, hoewel met onwillige stem, hechte hij eindelijk zijn goedkeuring aan het plan.

Dien avond begaven Pennock, Hodds en Pembroke zich tegen tien uur naar het kasteel. 's Middags hadden zij de kamers, waar de nacht zou worden doorgebracht, met eenig meubilair geïnstalleerd, een looplamp en een schel aangelegd en alle deuren van een tweede verzegeling voorzien. Hodds was op het lumineuze idee gekomen, alle gangen met meel te bestrooien, in de hoop dat „het spook” deze poging om zijn schuilplaats op te sporen niet ontdekken zou in het donker.

Nadat de looplamp op Pennock's kamer op de gang was ingeschakeld, overtuigden zij zich, dat niemand in het vertrek aanwezig was, sloten Pennock daarin op en namen den sleutel mee. Vervolgens ging Hodds alle zegels nog eens na, bestrooide de sporen in de gang met meel en bedekte, achteruitlopend, eindelijk ook die van zichzelf, waarna hij zich bij Pembroke voegde, die een weinig onrustig en bedrukt het vertrek op en neer liep.

Ondanks zijn ongeloof en twijfel wachtte de dok-

ter met eenige spanning de komende gebeurtenissen af, doch het werd twaalf uur.... een uur in den nacht, zonder dat zich in het oude gebouw ook maar iets liet hooren. Juist strekte Pembroke, wiens gedrukte stemming langzamerhand verbeterd was, de hand naar de kaarten uit, toen zich plotseling van boven een gedruisch en een bons deden hooren, die zoowel den dokter als Pembroke deden verbleeken. Onwillekeurig voelden beiden een killen angst over zich komen en met starre gezichten keken ze van elkander naar de schel op tafel, in de verwachting elk oogenblik het klepeltje te zullen hooren rinkelen. Plotseling begon de dokter echter ingehouden te lachen.

„Onzin, Pembroke, hij verzette zijn stoel of tafel.... 't is niets....”

Pembroke keek hem verlicht en met een verlegen glimlach aan en de dokter hernam: „Kom, laten we een spelletje kaarten, zooveel spoediger zijn we door dien vervelenden nacht heen.”

Zwijgend verdeelde Pembroke de kaarten en gedurende eenige uren achtereen werd er geanimeerd gespeeld. Tegen half zes wierp Hodds de kaarten eindelijk neer.

„We kunnen ons licht wel uitdoen, 't is dag buiten, Pembroke. Ik begin er genoeg van te krijgen; als het spook nu nog niet geweest is, komt het niet meer, op den dag spookt het nooit. Kom, we zullen onzen bijgeloovigen vriend een bezoek brengen, hij zal wel in slaap gevallen zijn.”

Luid sprekend verlieten zij het vertrek en nauwkeurig op de gangvloeren acht gevend, constateerden zij, dat in het uitgestrooide meel geen enkele indruk van een voetstap zichtbaar was. Ook in de bovengang voor Pennock's deur verried niets het bezoek van een of anderen onbekende en lachend merkte Hodds op: „Het spook was dezen nacht tenminste verhinderd, Pembroke.”

Met een knarsend geluid ontsloot hij de deur en duwde haar wijd open.

„Hallo, Pennock, verdraaid het licht is uit, hoe kan dat?” viel de dokter zichzelf in de rede.

De luiken van de ramen waren nog gesloten en het vertrek lag geheel in het duister. Geen vrolijke groet, geen zucht verrieden Pennock's aanwezigheid en met een kil vermoeden van iets ontzettends, dat hun te wachten stond, viel Hodds met schorre stem uit: „Geef hier je zaklantaarn, Pembroke, geef hier, vlug!”

Het volgende oogenblik was het vertrek verlicht en ontsnapte hun een uitroep van angst: op den vloer zagen zij Pennock uitgestrekt liggen, doodsbleek en met het hoofd in een geronnen plasje bloed. Met een sprong was de dokter bij het lichaam neergeknield, doch bijna onmiddellijk richtte hij zich weer op.

„Gelukkig slechts bewusteloos,” riep hij verlicht uit, „kom, laten we hem beneden neerleggen, Pembroke.”

Samen droegen zij den bewusteloze naar beneden en keken toen elkander een oogenblik met angstig-onderzoekende oogen aan.

„Natuurlijk een ongeluk,” viel de dokter op ruwen toon uit, om alle onaangenaam en geheimzinnig vermoeden van zich af te zetten. „De man is op zijn stoel in slaap gevallen en toen met stoel en al omgerold. Hij kwam allerongelukkigst terecht, dat is alles. Kom, boven zullen we de bevestiging van mijn woorden wel vinden, hij zal zelf de looplamp wel uitgedraaid hebben.”

Eenigszins verlicht door deze natuurlijke verklaring van het ongeval, vergezelde Pembroke den dokter naar boven, maar op de gang stiet hij plotseling een schorren kreet uit. „Bij Jove, kijk eens.... hier.... hier....”

Pembroke wees naar de verbroken elektrische leiding van het licht en van de schel, die uit de contacten getrokken waren.

„Dat kan Pennock onmogelijk zelf gedaan hebben....” schreeuwde Hodds plotseling woest, „de deur was gesloten.... Weet je, wat er gebeurd is? De slecht passende stoppen zijn eruit gevallen en toen het licht uitging, schrok Pennock plotseling zoo, dat hij omviel....”

De dokter schreeuwde luid, alsof hij elke andere stem wilde smoren en wild gesticuleerend betrad hij het torenvertrek en wierp de luiken open. Het eerste, wat hem opviel, was een stuk papier met aantekeningen en Hodds griste het van de tafel af en begon hardop te lezen, met heesche, overslaande stem.

„Hij laat zich wachten.”

„12.55, de schreden worden hoorbaar.... zacht gesteun, het klinkt afschuwelijk.... ik voel 'n prikkeling in mijn hals van angst.... de schreden naderen.... voor de deur.... weer die prikkeling.... de deur.... m'n hemel ze gaat open, hoewel ze gesloten is door H.... deur gaat weer dicht, heb niets gezien.... hoor sluipen op de gang.... ik word te angstig, ik schel....”

„Dat kan niet,” schreeuwde dokter Hodds plotseling geheel buiten zichzelf, „dat kan niet, Pembroke, er heeft geen mensch op de gang gelopen, het meel was niet aangeraakt. De deur kan niet open zijn geweest, ik vond haar nog gesloten. Pennock kan niet gebeld hebben, we hebben niets gehoord. Het kan niet, het kan niet....” eindigde hij stampvoetend.

„Lees door, Hodds, lees door....” verzocht Pembroke, grauw van angst.

„Ik schel nog eens.... groote hemel weer die schreden.... het licht is uit.... deur hoor ik opengaan....”

De laatste woorden stonden scheef geschreven en met een schorren kreet liet Hodds het papier vallen.

„Dat is niet.... niet natuurlijk,” stootte Pembroke moeilijk uit. „Dat is geen ongeluk....”

„Het moet.... het kan niet!” wierp Hodds ruw tegen. „Vooruit, loop naar den bl.... met je geesten en spoken! Laten we gaan; als Pennock bijkomt, zullen we er een natuurlijke verklaring voor vinden.”

Er klonk in weerwil van zijn ontkenning zoo'n angst in zijn stem, dat Pembroke hem plotseling bij zijn arm greep en hem meetrok. Van beneden

klonk op dat oogenblik een rauwe, dierlijke kreet en haastig en verschrikt renden zij de torentrappen af. In de benedenkamer zagen zij Pennock worstelen met een denkbeeldigen vijand en een enkele blik op zijn gelaat gaf dokter Hodds de overtuiging, dat de ander krankzinnig was geworden.

„Vlug, Pembroke, een touw, 'n stuk tafellaken of iets anders, we moeten hem zien te knevelen,” commandeerde Hodds met schorre stem, terwijl hij zich op Pennock wierp om hem in bedwang te houden. Met een ruk trok Pembroke het snoer van de looplamp af en eenige minuten later lag mr. Pennock stevig gebonden op de tafel en rende Pembroke naar het dorp om hulp te halen.

Het geheim van Herfords-Castle dat mr. Pennock, den bekenden onderzoeker van geestverschijningen in oude kasteelen, noodlottig werd, is nooit opgehelderd, hoewel de bekwaamste detectives aan de oplossing hebben gewerkt. Met een huivering van angst gaan de bewoners van Herfordshire het kasteel in een wijden boog voorbij en als dr. Hodds en mr. Pembroke zich met elkander over het drama van dien nacht onderhouden, eindigt de eerste altijd weer met de sombere verzekering: „Je had gelijk, beste vriend, er zijn dingen tusschen hemel en aarde die onverklaarbaar zijn en waaraan het voor een mensch maar beter is niet te raken. Het is misschien ongepast, maar zeker onvoorzichtig, en het tragisch einde van dien armen Pennock is een bewijs, dat een nieuwsgierig neuzen in de geheimen van de overzijde van het graf, die heilig voor den mensch moeten blijven, vroeg of laat gewroken wordt....”

De Erfgenaam

DIE ZICH SCHUIJL HIELD

DOOR CHARLES GARVICE

Ik zal ervoor naar Londen moeten," zei Jack. „Ik zal zestig pond overhouden. Maar ik heb ze dadelijk nodig."

„Kom maar mee," zei ze.

Hij liep met haar mee, terwijl hij z'n paard aan 'n groom overgaf en ging met haar de hall in. In de bibliotheek schreef ze een cheque voor vijf honderd pond en gaf hem die.

„Wat is dat?" zei Jack. „Ik zei drie honderd."

„Maar u hebt toch uw eigen uitgaven!" verklaarde Esther. „En — en ik weet niet eens, of u al salaris hebt gehad."

Jack schudde het hoofd. Hij had ongeveer tien shillings in z'n zak.

„Dat komt later wel," zei hij.

„Ik heb liever, dat u het nu neemt," zei ze — „vijf pond in de week."

Jack staarde haar aan en lachte. „Dat is nonsens," zei hij. „Mijn loon is ongeveer dertig shillings in de week."

Esther richtte zich hoog op. „Dat zal ik moeten beslissen, mr. Gordon," zei ze. Toen zag ze de halsstarrige uitdrukking op Jack's gezicht en ze voegde er kleintjes aan toe: „Laten we dan zeggen, drie pond in de week."

Jack haalde de schouders op.

„Goed. Daar heb ik eigenlijk niets over te zeggen. Ik ga vanavond nog naar Londen en koop —"

„Koop wat u wil," zei Esther.

Jack lachte. „U geeft me wel veel vrijheid, miss Vancourt."

„Ik heb er immers geen verstand van," zei Esther. „Ik vertrouw het u toe."

Jack's gezicht werd opeens ernstig. „Ik zal doen alsof de boerderij van mij was," zei hij kalm. „U hoeft niet bang te wezen, miss Vancourt."

„Ik ben niet bang," zei Esther trotsch.

Hij knikte en stapte naar buiten. Nettie huilde z'n best toen ze hoorde, dat hij met den nachttrein zou vertrekken en hij moest haar in z'n armen in slaap sussen, zó groot was haar verdriet. Georgie reed hem naar het station en met de royale cheque van miss Vancourt in z'n zak, reisde hij naar Londen. Onderweg had hij heel wat te overdenken. Hij bevond zich in een zeer eigenaardigen toestand. Hij bekleedde een ondergeschikte betrekking op het landgoed, dat hem eigenlijk toebehoorde. Dit was al vreemd genoeg, maar nog vreemder was het feit, dat hij zich in dien toestand heelemaal niet ongelukkig voelde. De boerderij interesseerde hem en de meesteres van Vancourt Towers interesseerde hem nog meer. Hij koesterde tegenover haar een eigenaardig gevoel, waarin iets als medelijden de overhand had; zij leek zoo eenzaam en zoo hulpeloos. En bij ieder woord en in elk gebaar herinnerde zij hem aan zijn dooden kameraad. Er waren oogenblikken, als ze praatte en lachte, dat het leek, alsof de echte Jack Gordon voor hem stond.

Hij arriveerde in Londen en hij nam zijn intrek in een rustig en goedkoop hotel. Den daaropvolgenden ochtend, aan het ontbijt, bedacht hij, dat hij nog steeds z'n oude sportpak droeg — heel goed voor buiten, maar minder geschikt voor Londen. Terwijl hij aan z'n tweede eitje bezig was, leek het hem zeer gewenscht weer eens behoorlijk gekleed te wezen. Hij ging echter eerst vast eens naar landbouwmachines informeren eer hij den kleermaker opzocht, dien hij, als „Arthur Burton" had gehad. De man herkende hem terstond en begroette hem met hartelijke beleefdheid.

„Ik heb hier nog 'n smoking, die ik voor u maakte eer u naar de kolonien ging, mr. Burton," zei hij. „Ik vroeg me al af, of u hem nog ooit zou komen halen."

„Best," zei Jack. „Stuur maar naar m'n hotel." En hij gaf het adres op.

Hij besteedde de rest van den dag door verschillende landbouwmachines te bezichtigen en toen hij 's avonds weer in z'n hotel kwam, lag z'n smoking, met overjas en al, daar op hem te wachten. Het was lang geleden, dat hij in avondkleding was geweest en het gezicht van dit nieuwe pak herinnerde hem aan vroegere tijden, toen hij zich elken avond kleepte voor het diner. Hij verkleedde zich ook nu en besloot naar een schouwburg te gaan. Er was 'n heelen tijd verlopen, sinds

hij in Londen was uitgeweest.

Het eigen spiegelbeeld deed hem vreemd aan, toen hij gekleed was. Het uiterlijk van een man is nu eenmaal zeer afhankelijk van zijn kleermaker, en Jack Gordon van de boerderij leek een heel ander iemand, nu hij in correcte avondkleding was gestoken. Hij glimlachte grimmig naar het eigen beeld. „Kleeren maken den man," dacht hij. En na het diner wandelde hij de stad in naar een schouwburg. De schouwburg was echter heelemaal uitverkocht en niet al te zeer teleurgesteld, stak hij een sigaar op — de eerste sedert vele dagen — en wandelde naar het Westen.

Hij liep in de richting van Hyde Park en bleef staan bij het hekwerk aan den voorkant van Parklane, om naar de bloemen in het park te kijken en naar de prachtige huizen daar tegenover. Even flitste de gedachte door zijn hoofd, dat hij in een van die schitterende huizen, bestemd voor den Engelschen adel en Amerikaansche millionairs zou kunnen wonen, als hij zijn erfdeel opeischte.

Terwijl hij naar de bloemen stond te kijken, bood een klein meisje hem, met huilerig stemmetje, een bosje rozen te koop. Hij gaf het kind een shilling en met een verbaasden blik rende ze weg. 'n Oogenblik later liep er een groote, donkere man voorbij. Het bloemenmeisje, blijkbaar aangemoedigd door haar succes bij Jack, hield hem staande en bood hem haar half verlepte bloemen aan. Ze was ongetwijfeld wat lastig in haar aanhouden en de man duwde haar ruw uit den weg. Ze viel tegen het hek aan en kreunde en Jack voelde het bloed naar zijn hoofd stijgen, sprong naar voren en greep den man bij den kraag van zijn jas. Jack's bedoeling was, den man op zijn nummer te zetten, om de mishandeling van een hulpeloos straatkind; maar toen hij den man beet had, kwam er opeens een herinnering bij hem op.

Hij had dien man al eerder gezien. Dat donkere gezicht, die koude boosaardige oogen riepen iets in hem wakker. Als hij niet krankzinnig was of droomde, dan was dit het gezicht van den aanvoerder der bende, die hem in de hut overvallen had en die zijn kameraad, den echten Jack Gordon, had vermoord! Gedurende een oogenblik was hij zoozeer overweldigd door die ontdekking, dat hij geen woord kon uiten. Toen schreeuwde hij:

„Ben jij dat? Jij!"

De man wankelde achteruit; toen begon hij er op los te slaan en zijn slagen waren hevig en raak. Jack sloeg terug, terwijl hij den man stevig vasthield. Heel het verleden werd weer levendig voor hem. Hoe vreemd het ook mocht schijnen, dit was de man, die zijn kameraad had dood geschoten. De aanvoerder van de struikrovers! Hier in Londen!

De beide mannen vochten verwoed. Het bloemenmeisje hurkte tegen 't hek aan, allerlei wagens ratelden voorbij. Jack kreeg zijn tegenstander even op de knieën, maar de man was glad en lenig als een aal en wist weer op de been te komen. Maar Jack was de sterkste van de twee en hij zou den ander overwonnen hebben, wanneer op dat oogenblik niet een parkwachter was te voorschijn gekomen, die Jack om het middel greep.

„Wat is hieraan de hand?" riep hij.

„Houd dien man vast!" schreeuwde Jack. „Ik ken hem — laat hem niet ontsnappen!"

Maar de parkwachter, die zag, dat Jack de sterkste was, hield hem vast en de ander wist te ontkomen, terwijl Jack hulpeloos in de handen van den pootigen parkopziener achterbleef. De struikroover — indien hij het werkelijk was — vluchtte de South Audley Street in en Jack bleef alleen met den parkwachter en het angstige bloemenmeisje.

DE TIENDE HOOFDSTUK.

De parkwachter was groot en sterk en het duurde enkele minuten, eer Jack zich uit zijn handen wist te bevrijden en hij hem duidelijk kon maken,

Dordts straattafereeltje.

dat hij den verkeerde had vastgehouden. Toen hij eindelijk vrij was, vroeg hij boos: „Wat drommel, waarom heb je mij vast gehouden, inplaats van dien kerel?”

„Maar meneer, ik zag dat u hem sloeg — met m'n eigen oogen heb ik 't gezien — en natuurlijk hield ik u toen vast.”

„Ik sloeg dien schurk, omdat hij dat kind hier mishandelde; en toen herkende ik hem —” Hij zweeg, want het zou van geenerlei nut zijn, den parkwachter te vertellen, dat de zooeven ontsnapte, de aanvoerder was geweest van een bende struikrovers; de parkwachter zou waarschijnlijk denken, dat hij niet goed snik was en hem naar 'n politiebureau brengen. „Maar het helpt niet, of we daar nu al verder over praten,” vervolgde hij. „De man is er toch vandoor. Eens kijken, of het kind zich bezeerd heeft.”

Maar het kleine straatmeisje had bij de komst van den parkwachter, in haar oogen slechts een graadje minder erg dan haar natuurlijke vijand, de politie-agent, terstond de vlucht genomen.

„Het spijt me wel, meneer!” zei de parkwachter nu, zijn fout inziende. „Als er twee met elkaar vechten, is het altijd erg moeilijk om te zien, wie de schuldige is. Ik hoop, dat u niet gewond bent, meneer?”

„Heelemaal niet,” zei Jack met een kort lachje. „Wel wat gekreukeld.” En hij keek naar zijn verkreukeld overhemd en zijn verschoven dasje. Hij gaf den parkwachter een shilling, wenschte hem goeden avond en liep toen naar de *South Audley Street* met een hart vol woede en teleurstelling.

Dat die roover in Londen was, was al vreemd genoeg, maar, dat hij, Jack, hem tusschen zijn vuisten had gehad en hem weer had moeten laten schieten, dat was om gek te worden! Jack was niet haatdragend. Als die roover slechts hem zelf had aangevallen in de hut, dan zou er geen wraakgedachte in Jack's hart zijn over gebleven; hij was in het ruwe leven daar ginds te veel aan vechten gewend geraakt, om haatdragend te wezen tegenover een vroegeren vijand. Maar die schurk had Jack's kameraad, den echten Jack Gordon, vermoord, en die kameraad was de broer van Esther Vancourt! Als Jack hem daarginds in de wildernis zou hebben ontmoet, zou hij hem waarschijnlijk hebben neergeschoten, want die man achtte hij niet waard te leven.

Hij liep *South Audley Street* door, links en rechts om zich heen kijkend, ofschoon hij er zeker van was, dat de man ontsnapt was en dat er slechts een heel klein kansje was, dat hij hem ooit weer zou ontmoeten. Maar zou die kans nog eenmaal komen, dan, zoo dacht Jack, zou hij hem niet weer laten ontsnappen.

Aan het einde van de straat gekomen, ging hij rechts af en wandelde verder, nog steeds scherp uitkijkend. Opeens zag hij, tot zijn blijdschap, den man aan het eind van de straat passeeren. Jack slipte een portaal in en dacht even na. Als hij den roover naliep, zou hij hem zeker niet te pakken krijgen, want hij was al te veel voor; dus ging hij de straat in, die parallel liep met die, waar de roover in verdwenen was, rende tot aan den hoek en bleef daar wachten om den man beet te pakken als hij aankwam. Hij klemde zijn tanden op elkaar en spande zich in tot het uiterste voor den sprong, want hij wist, dat het een hevige strijd zou worden, maar de minuten groeiden aan en zijn prooi verscheen niet. Voorzichtig sloop Jack den hoek om. De man was nergens te zien. Verbaasd ging Jack even op 'n stoep staan, om den toestand te overdenken. Blijkbaar was de roover een der huizen binnen gegaan, maar welk huis? Het was een lange straat en Jack kon moeilijk aan iedere deur aanbellen, om te vragen of er misschien een groote, donkere man was binnengekomen. Hij kon niets anders doen, dan wachten of de man misschien weer te voorschijn zou komen.

Was hij een minuut eerder in de straat geweest, dan had hij den roover kunnen zien aanbellen aan No. 14. De deur werd geopend door Levett en eer die nog een woord kon zeggen, was de roover naar binnen geslipt en had hij de deur achter zich dicht getrokken.

„Is mr. Selby Layton thuis?” vroeg hij.

De verbaasde en misnoegde Levett zei, dat hij eens zou gaan zien.

„Dat beteekent, dat hij thuis is,” verklaarde de roover. „Je hoeft me niet aan te dienen. Ik

ga direct naar hem toe. Ik ben een oude vriend.” En hij liep de trap op, eer de verontwaardigde Levett 't kon verhinderen.

Selby Layton lag achterover in den gemakkelijkste van alle gemakkelijke stoelen, rookte een sigaar en las. De kamer was een toonbeeld van comfort en vrijgezellenweelde. Er stonden Chippendale meubels met uitzondering van dien eenen stoel, die veel te gemakkelijk was voor dien fraaien, doch strengen stijl; de schilderijen en andere versieringen waren met smaak gekozen; de aquarellen aan den wand waren goede exemrplaatjes van moderne meesters; er stond een fraaie vleugel, er stonden bloemen rondom en een rozehouten boekenkast was gevuld met kostbaar gebonden boeken. Mr. Layton droeg een gemakkelijke kamerjapon en zag er zeer tevreden en genoeglijk uit.

Maar al die tevredenheid verdween opeens toen de deur geopend werd en een groote, donkere man naar hem te kijken stond. Selby Layton dwong zich echter tot een zwakken glimlach en stond op, met een vaag welkomstgebaar.

„Hè, Denzil,” zei hij. „Hoe gaat het?”

Zijn stem trilde en zijn geforceerde hartelijkheid zou zelfs een kind niet hebben kunnen bedriegen. Denzil sloot de deur achter zich, en zonder op de uitgestoken hand van Selby Layton te letten, liet hij zich neervallen in den gemakkelijken stoel, waaruit zijn gastheer zoo juist was opgestaan; hij haalde diep adem en veegde, met een ongeduldig en nijdig gebaar, het zweet van zijn gezicht.

„Als ik niet naar boven gekomen was, zou je dat leugenvet zeker hebben laten zeggen, dat je niet thuis was, hè?” zei hij.

„Maar, beste Denzil, hoe kom je erbij?” zei Selby Layton. „Ik ben extra thuis gekomen, om jou te kunnen zien. Wat ben je warm! Wat zit er op je gezicht? Toch geen bloed?”

„Zal wel,” zei Denzil kortaf. „Ik heb daarnet gevochten met 'n dronken kerel. En ik ben warm. Geef me wat hartigs te drinken!”

Selby Layton stond op het punt te bellen, maar hij bedacht zich en haalde zelf spuitwater en whiskey uit een kast.

„Zeg maar „ho”, beste Denzil,” zei hij.

Denzil zei „ho!”, toen het glas half vol was, griste het weg, eer Layton er spuitwater bij kon gieten en dronk het glas in één teug leeg.

„Zoo, dat doet goed. Nou kan je me een whiskey-soda geven en 'n sigaar.”

Selby Layton schonk in en reikte de met zilver beslagen sigarenkist over. Denzil nam een van de fijne havana's, stak de rest van de sigaren in zijn zakken en keek verlangend naar het zilveren kistje alsof hij dat ook in zijn zak wilde steken, maar zette het, met duidelijken tegenzin, weer op tafel.

„En hoe gaat 't met je en waar heb je gezeten, m'n beste Denzil?” vroeg Selby Layton. „Ik dacht, dat je in Australië was.”

„Je wou, dat ik daar was, bedoel je,” zei Denzil, terwijl hij zijn sigaar opstak en zich, met een zelfbewust air, achterover gooide. „Maar daar ben ik niet; ik ben hier in Londen, zooals je ziet.”

„Ja, dat zie ik,” zei Layton, nog steeds glimlachend, maar met een verdachte beweging van zijn bovenlip. „Ik heb me natuurlijk niet met jouw zaken te bemoeien, beste Denzil, maar vind je dat wel verstandig?”

„Dat is mijn zaak,” zei Denzil.

In de Jan Steenstraat te Schiedam staan aardige huisjes.

„Zeker,” zei Layton toegevend, „maar de politie heeft 'n goed geheugen, beste Denzil; en die geschiedenis van jou was zoo — zoo vreeselijk wanhopig, dat ik bang ben — als ze je zouden zien en herkennen — Neem me niet kwalijk, maar me dunkt, dat je veiliger was in Australië.”

„Je bedoelt, dat het veiliger was voor jou,” antwoordde Denzil, met een leelijke grijns. „Australië was heel goed, maar het beviel me niet en ik kreeg er genoeg van.”

„Juist,” — gaf Selby Layton toe. „Het is toch 'n prachtland en er is heel wat uit te halen. Ik hoop, dat het er jou goed gegaan is, m'n beste Denzil?”

„Integendeel, het is je „beste Denzil” heelemaal niet goed gegaan; zóó slecht zelfs, dat hij noodzakelijk terug moest komen en hij is wát blij, dat hij weer terug is. En jij hebt je schaapjes zeker op 't droge, m'n beste Selby,” vervolgde hij, Layton's zachte stem nabootsend. „Het gaat je goed, hè? Je bent altijd zoo'n slimme hond geweest — jij het vleesch en anderen de beentjes, hè?”

„Zit je m'n kamer te bekijken, beste Denzil? Ziet er wel leuk uit, hè? Och ja, 't gaat me tamelijk goed. Maar ik moet hard werken, zie je.”

Denzil lachte smalend.

„Hard werken! Je hebt nog nooit van je leven hard gewerkt! Ik wou, dat ik je daar in Australië bij me had gehad, dan zou ik je eens hebben laten zien, wat hard werken is. Hoe lever je 't toch? Maar dat gaat mij niet aan. Ik ben blij, dat 't je goed gaat; nou kan je tenminste wat doen voor 'n kameraad, die in nood is.”

Layton schudde ernstig het hoofd. „Ik zou je dolgraag willen helpen, beste Denzil,” zei hij, „maar ik ben bang —”

Denzil spuwde op het Perzische kleed en keek Selby Layton, met kalme onbeschoftheid, recht in 't gelaat.

„Ik moet honderd pond hebben,” zei hij, op een toon, alsof hij om nog 'n glas whiskey vroeg.

Selby Layton staarde hem aan en viel achterover in zijn stoel.

„Dat is onmogelijk,” zei hij. „M'n heele bezit is nog geen honderd pond. Misschien zou ik er vijftientwintig bij elkaar kunnen scharrelen.”

(Wordt voortgezet).

VROUWENLEVEN

Een Familie-theemuts

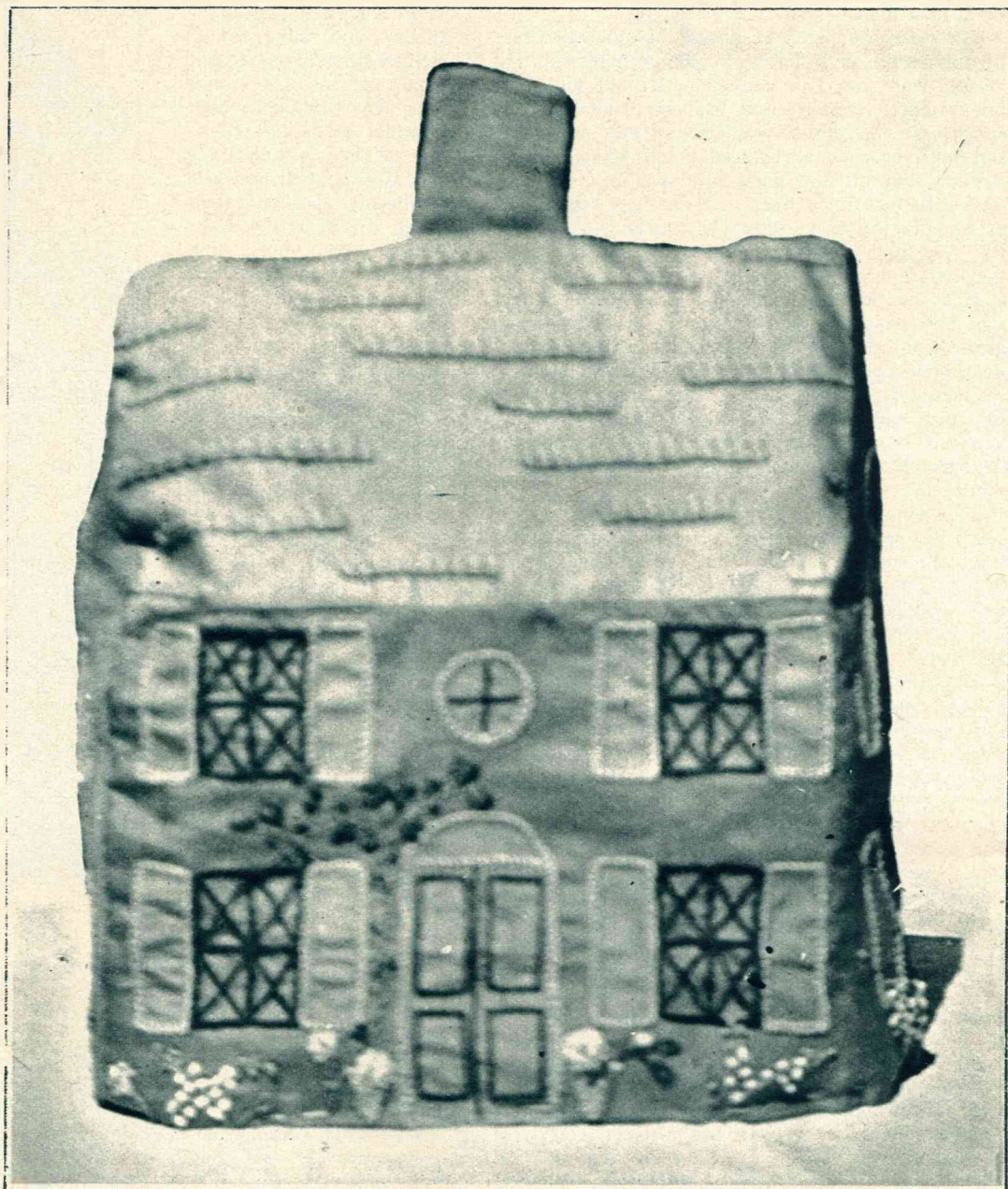
De hierbij afgebeelde theemuts lijkt me echt geschikt voor 'n groot gezin, een gezin met veel kinderen, die zeker schik zullen hebben in het vriendelijke landhuisje, dat den theepot warm houdt. Het huisje is ook berekend op een gróóten theepot.

Wil men een kleineren theewarmer hebben, dan zou ik aanraden de hovenverdieping van het huisje te laten vervallen en dan boven de deur eenige ruimte te laten, welke door klimrozen kan worden aangevuld.

Ik heb voor het landhuisje onverschietbare katoen genomen, geelbruin voor het eigenlijke huis en blauw voor het dak, omdat ik er in rood geen geschikte kleur voor kon vinden. Deur en vensterblinden zijn groen.

Voor het bewerken heb ik D.M.C.-garen genomen: heige voor het appliqueeren van deur en vensterblinden, bruin voor paneelen en vensters, waarvoor ik rondom een kettingsteek heb genomen, en verder steelsteken. De bloempotten, aan weerskanten van de deur, zijn bruinrood geborduurd, de bloemen, die we hortensia's zullen noemen, zijn rose, in de rónde gewerkt met lusjes en met 'n goudgeel Fransch knoopje in 't midden: de bladeren groen. Onder de vensters bloeit ridder-spoor — Fransche knoopjes van twee of drie tinten blauw, naar boven toe donkerder wordend, aan weerszijden van een groenen stengel.

De klimroos is rood. De bloemen bestaan weer uit eenvoudige lusjes, zooals men die maakt bij een kettingsteek en bloeien links en rechts van den groenen stam, die hier en daar wat groene bladeren krijgt, ook alweer door een enkel lusje gevormd. Het dak krijgt eenige teekening door 'n rijtje festonneersteken hier en daar van groen D.M.C.-garen. Bij den schoorsteen, in de kleur van het huisje, worden op dezelfde wijze de steenen aangegeven.

Theemuts in den vorm van een landhuisje.

Me dunkt, dat de teekening van dit landhuisje wel bij niemand moeilijkheden zal opleveren. Deur en blinden worden eerst met behulp van een liniaal geteekend op de groene stof, het ronde venstertje trekt men om 'n gulden heen. Daarna wordt de stof op voor- en achtergevel van het huisje geregen om ze te appliqueeren. Het teveel wordt na het appliqueeren weggeknipt en dan kan men de rest teekenen. Voor het teekenen van de vensterruiten komt 'n liniaal weer goed te pas en de bloemen teekent men volgens eigen fantasie. Het is volstrekt niet noodig, zelfs niet eens wenschelijk, dat de bloemen op voor- en achterkant en op de beide zijkanten van het huisje precies onder staan.

Het dak wordt, met een gewonen naad, aan voor- en achtergevel genaaid, waarna de van het dak schuin toeloopende zijgevels worden ingezet. De schoorsteen, welke, verstevigd met gaas, als vasthouder dient, wordt tusschen den bovennaad van het dak vastgezet.

Men denke eraan, de stof niet krap te nemen voor het rafelen.

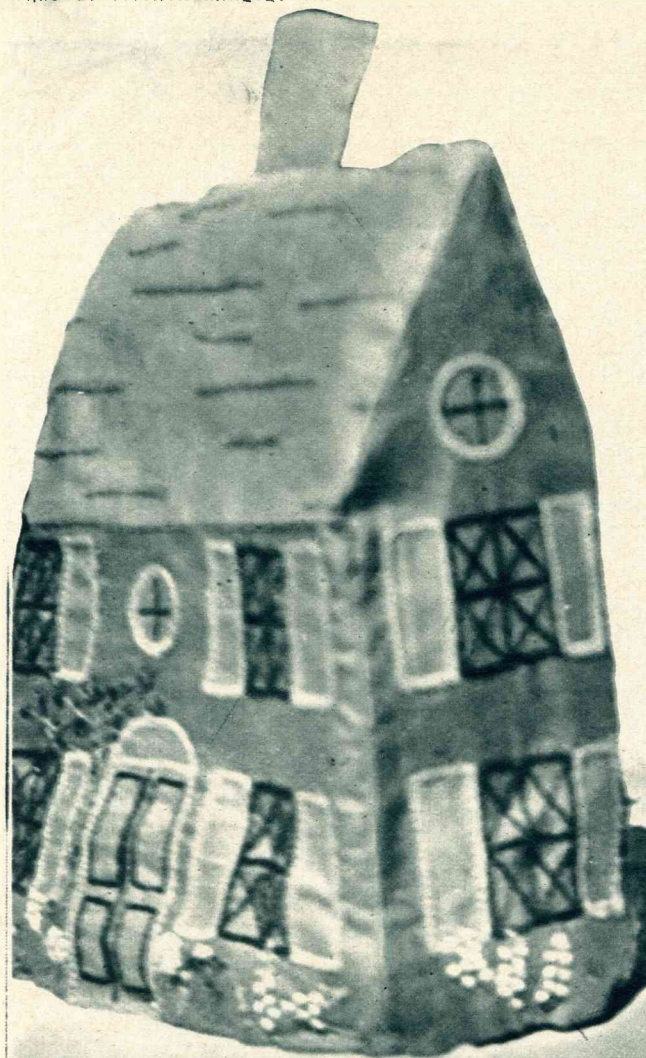
Precies op maat van de verschillende deelen van het landhuisje knipt men stevig gaas, dat netjes in elkaar wordt genaaid en waarop aan den binnenkant, de watten worden vastgehecht voor de vulling der theemuts. De voering neme men liefst in de kleur van het huisje. De buitenkant wordt strak over het gewatteerde gaas gehaald en daarna wordt de voering ingezet.

Voor het gemak der abonnees, die de hierbij afgebeelde theemuts willen namaken, zal ik nog even de maten opgeven.

Voor- en achtergevel van het huisje zijn 25 c.M. breed en 17 c.M. hoog. Het dak is 11 c.M. hoog. De zijgevels zijn 11 c.M. breed en tot aan den nok van het dak 28 c.M. hoog.

De deur is 5 c.M. breed en tot aan den boog 9 c.M. hoog. De vensters zijn, met de blinden $7\frac{1}{2}$ c.M. breed, zoodat de blinden en de helft van ieder raam iets minder dan 2 c.M. breed moeten wezen. De onderste ramen zijn 5 c.M. hoog, de hovenste $4\frac{1}{2}$ c.M.

THÉRÈSE.

De zijkant van het „landhuis“.

Aan den start van den zwemwedstrijd over de Schelde Breskens—Vlissingen was het Zaterdag 29 Augustus een gezellige drukte. Tientallen bootjes dobberen op de Schelde ter begeleiding der deelnemende zwimmers en zwemsters

ZEEUWSCHE SPORT

Nederlanders en Belgen hebben gevochten om de heerschappij over de Schelde. Is deze rivier al niet jaren een twistappel tusschen Nederland en België? Hebben we niet een Nederlandsch Minister in zijn strijd om dit water zien stranden? Liever zien wij evenwel een strijd tusschen een aantal zwimmers en zwemsters, zooals j.l. Zaterdag het geval was. Zooals het van goede sportmensen verwacht mag worden, hebben de zwimmers van beide bovengenoemde nationaliteiten elkaar vreedzaam en sportief bekampt, om tenslotte den buit eerlijk te deelen. Van de 26 deelnemers(sters) bereikten slechts 2 de finish en 1 kwam aan den overkant, doch kon het voorgeschreven punt niet bereiken.

„Is er Zaterdag dan bij zoo ongunstige weersomstandigheden gezwommen?” zal de leek zich afvragen. Inderdaad leek het weer aanmerkelijk beter dan vorig jaar en toen kwamen een veel grooter aantal aan. In werkelijkheid waren echter wind en stroom veel moeilijker te overwinnen. Dit bleek al spoedig na het afgaan van de deelnemenden te Breskens. De sterke stroom dreef hen met een reusachtige snelheid de rivier in, zoodanig zelfs, dat de volgbooten hun nummer niet vinden konden. Vele deelnemers klaagden dan ook, vele honderden meters zonder boot te hebben moeten zwemmen. Dit was bij de organisatie, welke buitengewoon goed was, niet voorzien en zal ongetwij-

feld een volgenden keef in orde zijn.

Op een voor ons beschikbaar gestelde loodsboot hebben we het geheele zwemmersveld doorkruist Voorgelicht omtrent stroomingen enz. door den loods Weber, kregen we spoedig in het oog, dat de heer Kuypers (Amsterdam) er 't gunstigst voorstond. Na ongeveer 3/4 uur bereikten we hem. Naar schatting waren toen de deelnemers over een afstand van bijna 2 K.M. verspreid. Kuypers maakte een tamelijk groote bocht, doch zou spoediger dan de andere deelnemers in den ebstroom komen en dan zonder veel inspanning in den snellen stroom worden meegevoerd. Ongeveer een uur na den start treffen we Stenders

De eerste aankomende, de heer Kuypers uit Amsterdam, landde vrij frisch aan het strand te Vlissingen.

De Belg van der Velde uit Boom, die als No.2 aankwam, had een zwaren strijd moeten voeren tegen den sterken stroom en kwam eenigszins uitgeput aan, wat niet weggaemt, dat deze zwemmer een schitterende prestatie had geleverd door somwijlen tegen den stroom in te zwemmen.

De voorzitter van den Nederlandschen Zwembond, de sympathieke heer Kellenbach, was tegenwoordig en vond, dat de tijd gekomen was om een Zeeuwschen Zwembond op te richten, hetgeen ook denzelfden dag onder leiding van Burgemeester van Woelderen is geschied.

Tot slot danken wij de organisatoren voor de buitengewoon goede zorgen aan ons besteed. Het was „af”.

De Middelburgsche voetbalvereniging „Middelburg” vierde Zondag 30 Augustus haar 15-jarig bestaan. Foto van het bestuur van „Middelburg” tijdens de receptie in de Eendracht.

Bij gelegenheid van het 40-jarig bestaan der turnvereniging „Medioburgum” te Middelburg, welk feit luisterrijk is gevierd, werden ook op Zaterdag 29 Aug. turnuitvoeringen gegeven. Foto van een oefening der heeren op het rek.

Uitvoering der dames op de brug tijdens de Medioburgum-feesten

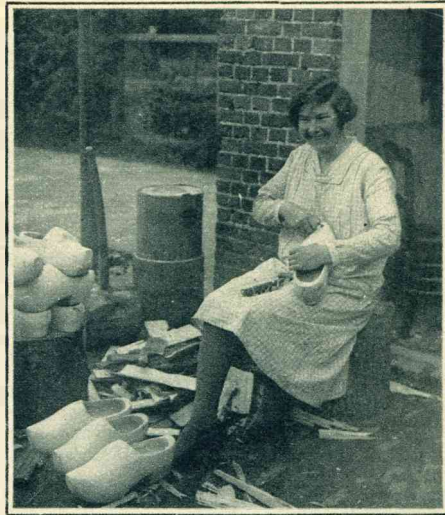

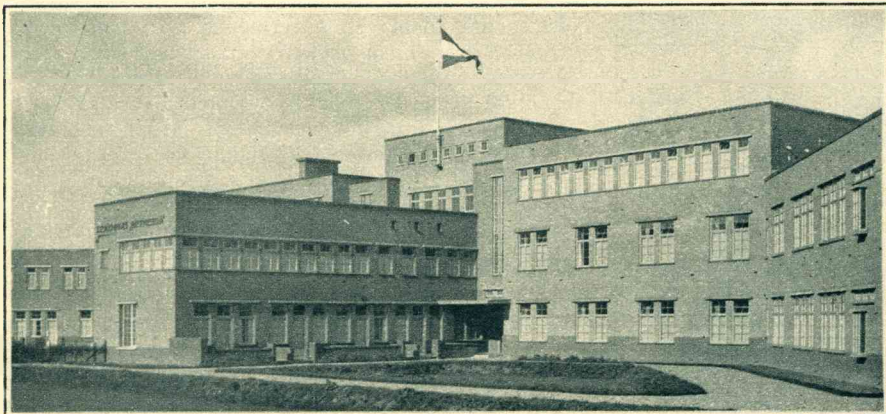
Te Clinge werd Woensdag 26 en Donderdag 27 Aug. de derde Zeeuwsche Klompenbeurs gehouden. Het 2de Kamerlid E. Lockefeere opende deze beurs. Foto van autoriteiten na de officiële opening.

Op de beurs. Kenners keuren de klompen.

Een tooneeltje bij de beurs. Het graveeren van mooie figuren op de klompen is vrouwenwerk. Een die het vroolijk opvat.

Het Christelijk ziekenhuis „Bethesda“ te Vlissingen werd 26 Augustus officieel geopend. Foto van het gebouw, dat een royalen en soliden indruk maakt.

In den tuin van Schuttershof werden Vrijdagavond 28 Aug. plastische standen en groepen vertoond en rhythmische dansen uitgevoerd. Een der vele fraaie groepjes.

Ter gelegenheid van het negentigjarig bestaan der muziekvereniging Harmonie te Biervliet werd een feestelijke optocht gehouden.

De heer J. F. de Moor, de bekende Hulstersche boogschutter, die op 25 Aug. l.l., den feestdag der Koninklijke Handboogsociëteit „De Batavieren“ te Hulst, door een welgemikt schot den koningsvogel deed tuimelen en aldus voor een jaar beslag legde op den koningstitel der vereeniging.

Te Middelburg had weer de jaarlijksche ring-rijderij op het Abdijplein plaats, welke door een record-aantal vreemdelingen werd bezocht. Over zicht op de gezellige drukte op het Abdijplein.

En altijd even sierlijk en aardig zitten de frissche boerendochters het spel der jongens van den boerenwagen te bekijken.

Zeeuwsche Omroep

Hallo! hallo! hier is de persdienst van den officieelen Zeeuwschen Omroep. Het verder vertellen van deze berichten is geoorloofd.

Men schrijft ons uit Aardenburg, dat de aanleg van den nieuwen weg Aardenburg-St. Kruis de belangstelling van duizenden nieuwsgierigen trekt. Op sommige plaatsen verdwijnt deze weg zoo ver onder de aardoppervlakte, dat men op 't laagste punt met mijnlampen moet loopen, en op de hoogste punten vindt men Edelweiss, eeuwige sneeuw en Alpenhutjes. De Zwitsersche gezant moet zich reeds tot onze regering gewend hebben met een klacht over oneerlijke concurrentie.

Men meldt ons uit Goes, dat op de kermis aldaar een vrouw te zien was, die geen hoofd had en toch spreken kon. Over de belangstelling voor dit buitennissig wezen kon de exploitant niet roemen. Een vrouw met een hoofd en die niet spreekt, is dan ook een veel verwonderlijker natuurverschijnsel.

Uit dezelfde plaats vernamen wij, dat er een conflict op een timmerfabriek uitbrak. Sommige dierenbeschermers vonden dit zoo verblijdend voor de houtwormen, dat zij de vlag uitgestoken hebben.

Men seint ons uit Vlissingen, dat in de twee plaatselijke bioscopen bijna tegelijkertijd 'n binnenbrandje heeft gewoed. De concurrentie op sensatie-gebied is onder dergelijke inrichtingen hevig.

De brandweer heeft in beide gevallen het vuur tijdig onder de knie gekregen, wat haar nochtans niet op brandwonden te staan kwam.

Een Breskensche visscher heeft een fraaien stootand van een mammoth aan wal gebracht van meer dan anderhalven meter lengte. Door het Zeeuwsch Genootschap van Wetenschappen is de vondst aangekocht en het houdt zich beleeft aanbevelen voor andere soortgelijke aanbiedingen. Wanneer hier gehoor aan gegeven wordt, zal men tenminste niet over 'n aftandsch genootschap kunnen spreken!

Bij een boogschuttersfeest in Zeeuwsch-Vlaanderen is een der deelnemers door 'n pijl geraakt, zoo meldt onze correspondent. Wij vinden dit niets bijzonders, omdat we wel eens van dergelijke festijnen hoorden, waar ALLE schutters aangeschoten waren.

Wegens 't heerschen der mazelen te Oost- en West-Souburg is de bewaarschool gesloten. En nu zeggen ze nog, dat de mazelen een vijand der kinderen zijn!

Op Koninginnedag heeft men zich te Sluis vermaakt (op initiatief van de zwemvereniging) met duik-oefeningen. En dat nog wel in een tijd, dat iedereen zoo veel moeite heeft om zich het hoofd boven water te houden! En dat nog wel op Koninginnedag! Foei!

Men seint ons uit Terneuzen, dat de leiders van de onlangs gehouden Neus-herdenking door den nationalen bond voor behoud en versiering van voorgevels tot eere-leden benoemd zijn.

Te Middelburg kwamen een eierenboerin en 'n melkbezorger met elkaar in botsing, n.l. op den hoek Lange Delft-Segeerstraat. Volgens ooggetuigen moet het (nu de malaise troef is) een heerlijk iets geweest zijn, eindelijk eens 'n plek te zien, die overvloedige van melk en eierenstruif!

Tot de volgende week, dames en heeren!

Bie ons op 't durp

XIV

Je zà wè zeggen, die vent is noe altied op reis of 't schil nie vee, mae 'k bin ik nae Amsterdam 'ewist omda 'n achternichte van m'n begraeven wier, en Flup van den smid gieng mie m'n mee. Je zà wè 'n bitje gek kieke, wat of 'am noe mee most gaen doen, mae iermee is 't zò 'elegen, dat 't 'n nae een febriek most voe d'n ouwen. Allé, en wulder toen op den trein. Noe mò je weten, da'k buten Zeeland nog nooit op 'n bin 'ewist, en 'k stieng dan òk wè 'n bitje vreemd te kieke, toen we d'r ankwammen. Afijn mae mie Flup was 't nog erger, den diejen à nog nooit in den trein 'ezeten, en toen d'n om 'n karettje vroeg, zee 't èn „Eene nae Amsterdam en 'n plekke bie 't raem.” Ik kos nie mi vort van de lach! Wulder dan in de trein, en doe gieng alles goed tot Roosendaal. Toen zee t'n : „Van 't Hof, noe bin 'k toch zò stieve van 't zitten, 'k mò d'r uit. En zò temet stieng t'n op 't perron. Ik zegge: Flup, noe j'er toch uut bin, mos je 's effen 'n paer broadjes voe m'n aelen. En 'um d'r op of. Mae toen gieng t'n mie zò'n juffrouw staen klessen, en toen t'n eindellenge terug was, en m'n wegje, toen zee t'n: „wae bin noe die vrekke broadjes? E'k z'à an joe 'egeven?” „Belneent, ik heb ik gin broadjes 'ezien,” zee ik. „E menschen lieve, dan èn 'k tie bie die juffrouw 'elaeten.” „Ei je zè betaeld òk?” vroeg ik. „Dat èn 'k net” zee-d 'um. En toen wier 'n toch kwaed! En ik à m'n lol d'r in. In Amsterdam gieng ik nae 't sterf'uus en Flup nae de febriek. Den netaris was 't er òk, en 'koorde dà 'k nog 'n paer 'onderd gulden gurreven à. Kiek, docht ik dan gae ik mie Flup's nae de kemedie. En toen 'k Flup op'gedukeld à, wulder nae zò'n dienik. Me kwammen d'r binnen, da's te zeggen, me wouwen d'r in gaen, en toen ieuw zò'n vent mie vee goud op z'n boste ons staende en die zee, dà m'n d'r nie inkosten. Ik vroeg: „Bin jie soms van de plisie?” mae 'um lachte, en toen wier ik kwaed, en ik zee: „Ou dan je streken mae bie je,” en toen zee 'um: U bent niet in avondkleeding.” Afijn, 'k stieng d'r van te kieke, en Flup zee: „m'en toch ons besten goed an,” mae de kaerel lachte'n ons mae uut, en toen wier Flup giftig en zee: „k Zà joe 's 'n pak op je bliksem geven.” Toen wier 't ineens benauwd en vrindelijk en ie èit ons 'n arre plekke 'ewezen, dae most èt nog vee mooier zien, en wulder dae nae toe. Da' eetten: de Rooie meulen,” en toen m'n d'r vòe stiengen, zee Flup: „dà lieken mien noe nie zò erg,” mae 'k zegge: „Jie bin toch gin schietebroek? Allé, m'n gaen d'r in, à't nie goed is, zommen 't wè zien, en dan gaen me d'r wee uut. Mae wat à m'n dae beleefd èn! Afijn, dà zà 'k je de volgende keere wè's zeggen.

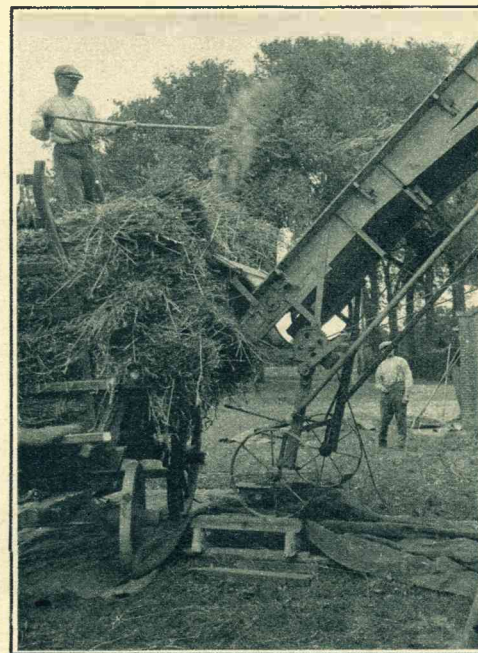
PIER VAN 'T HOF.

Voor het laatst trok de vorige week de Middelburgsche vacatieschool naar de duinen en aan de foto te zien, liet men zich bij het spel niet storen door het minder fraaie weer, waarvan alle tochten eenigszins hadden te lijden.

Na het spel smaken de boterhammen dubbel lekker.

Te Kerkwerpe op Schouwen trof ons een dezer dagen de moderne manier van het lossen van graan, die we in onze provincie nog nergens zagen. De schooven worden met de Jacobs ladder in de schuur geheveld.

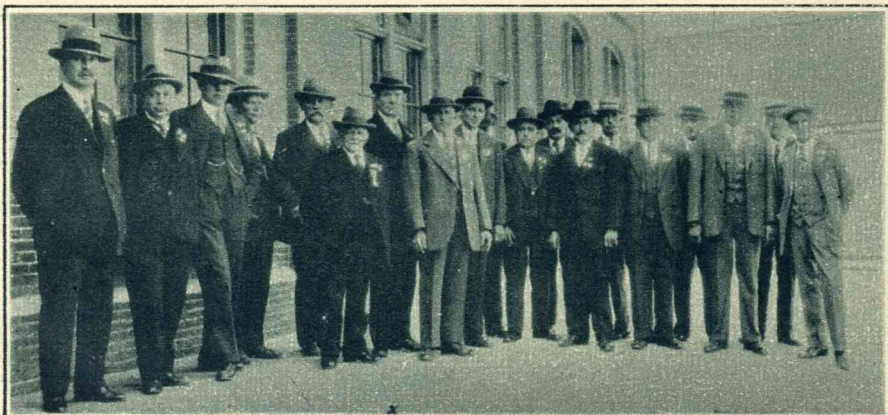

Een villa te Hulst, die werd aangekocht voor het jeugdwerk der K. J. V. in Zeeuwsch-Vlaanderen.

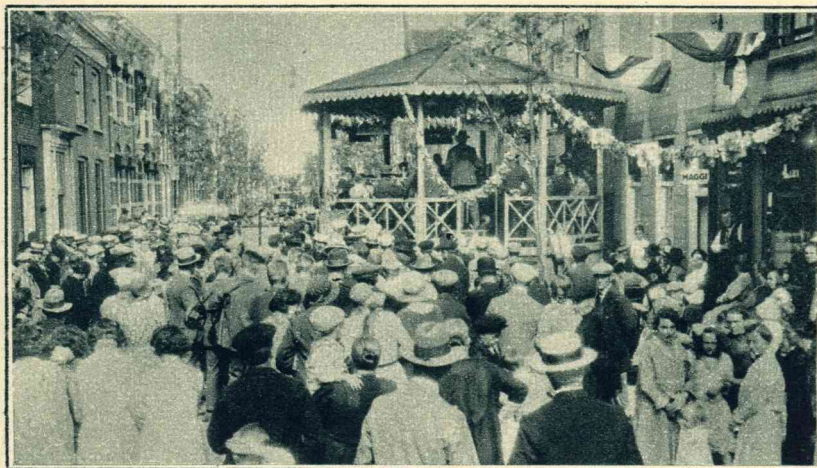

Zeeuwsch Nieuws

De bekende Middelburgsche turnvereniging „Medioburgum” heeft onder groote belangstelling haar 40-jarig bestaan gevierd. Foto tijdens de receptie van het bestuur.

Muzikfeesten te St. Annaland. Bij gelegenheid van het 50-jarig bestaan van „Accelerando”, van welke vereniging we reeds een foto gaven, werd te St. Annaland een festival gehouden, waaraan verschillende verenigingen van het eiland Tholen deelnamen. Na de officiële ontvangst ten raadhuije poseerden het bestuur en comité met den burgemeester voor ons.

Tijdens een concert van „Accelerando”.

Onze Herfstreizen naar het zonnige Zuiden!

De zomer is mislukt en verglijdt reeds in den killen herfst.

Wie nu nog koestering verlangt van zon en zomer, blijft niet achter in onze lage, natte, koude landen, maar haalt de zon in op haar langzamen terugtocht; hij zoekt den haast eeuwigen zomer in het paradijs der Zuiderlanden. De maanden, die achter ons liggen, waren er te heet in het subtropische klimaat. Maar het najaar is er onbeschrijfelijk mooi met zijn wonderlijk heldere zonlicht en zijn vreemdblauwe luchten. Dan is het er een sprookjesland gelijk in die machtige bergstrecken, langs de idyllische en grootsche meren, tusschen de droomerige witte paleizen en de statige, donkere cypressen, in de kleurige steden met haar merkwaardige bevolking. Daar pas vindt men ten volle die groote ontspanning van het reizen: de vlucht uit de sleur van onze alledaagsche werkelijkheid in de betooverende sfeer van het sprookje: de betooverende Fransche of Italiaansche Riviera, de kusten der Middellandsche zee, en de heerlijke bergmeren van Zwitserland en Italië.

Wij zullen u dit sprookje doen beleven, dat honderdmaal mooier nog is, dan de voorstelling, die onze foto's wekken kunnen; wij brengen u naar het zonnige Zuiden onder ervaren en toegewijde leiding, wij toonen u het wonderlijkste en het bijzonderste van al dat schoons, wij nemen al die duizend-en-een zorgen op ons, die zulk een reis voor u te inspannend zouden maken, — voor een prijs, die in geene verhouding staan kan tot het bedrag dat u zonder ons daarvoor zoudt moeten betalen.

Vraagt u eens aan ons kantoor de volledige programma's van de reizen, die u interesseeren uit onderstaand lijstje.

Naar Lugano en de Zwitsersche en Italiaansche Meren.
3e Kl. spoor. Duur 9 dagen. Aanvangspunt: Utrecht — eindpunt: Nijmegen.
Reissom f 127.50.

No. 180 van Zaterdag	26 September tot Zondag	4 October
No. 181 " "	3 October " "	11 " "
No. 182 van " "	17 October " "	25 " "

Naar Stresa a. h. Lago Maggiore.
3e Kl. spoor. Duur 10 dagen. Aanvangspunt: Utrecht — eindpunt Nijmegen.
Reissom f 155.—

No. 154 a van Zaterdag	26 September tot Maandag	5 October
No. 155 b " "	3 October " "	12 " "
No. 156 c " "	17 October " "	26 " "

Naar San-Remo en de Italiaansche Riviera met bezoek aan Rapallo-Nervi-Portofino.
3e Kl. spoor. Duur 12 dagen. Aanvangspunt Utrecht — eindpunt Roosendaal.
Reissom f 180.—

No. 257 van Maandag	5 October tot Vrijdag	16 October
No. 258 van Maandag	19 October tot Vrijdag	30 October

Naar Merano — Gardameer — Lugano — Genève — Parijs, met bezoek aan de Koloniale Tentoonstelling.
3e Kl. spoor. Duur 12 dagen. Aanvangspunt Utrecht — eindpunt Roosendaal.
Reissom f 200.—

No. 259 van Maandag	5 October tot Vrijdag	16 October
No. 260 van Maandag	19 October tot Vrijdag	30 October

Naar de Fransche Riviera met standplaats Nice.
2e Kl. spoor. Duur 12 dagen. Aanvangspunt Rotterdam — eindpunt Roosendaal.
Reissom f 210.—

No. 141 van Maandag	14 September tot Vrijdag	25 Sept.
No. 142 " "	5 October " Vrijdag	16 Oct.
No. 143 " "	19 October " Vrijdag	30 Oct.
No. 253 " Zaterdag	7 November " Woensdag	18 Nov.
No. 254 " Maandag	7 December " Vrijdag	18 Dec.
No. 255 " Woensdag	23 December " Zondag	3 Jan.
No. 256 " "		

Speciale Carnavalreis waarvan datum nader zal worden bekend gemaakt.

Elken Zaterdagmorgen

half negen vertrekken van Stationsplein D.P. te Rotterdam onze comfortabele Pullmann-autocars naar Parijs en de Intern. Koloniale Tentoonstelling.

Zeven volle dagen

duurt de tocht, waaraan uitstapjes verbonden zijn naar alle bezienswaardigheden in België en Noord-Frankrijk.

Reissom f 80.—

alles inbegrepen, behalve de dranken aan tafel en consumpties in restaurants.

Elken Maandagmorgen

vertrekken bovendien van het station D.P. te Rotterdam onze populaire treinreizen naar Parijs en de Intern. Koloniale Tentoonstelling.

5 dagen

duurt deze reis per trein 3e klasse, aanvangspunt Rotterdam, eindpunt Roosendaal.
Het programma in Parijs is ongeveer gelijk aan dat onzer autotochten.

Reissom f 55.—

alles inbegrepen, behalve de dranken aan tafel of de consumpties in restaurants, welke steeds persoonlijk moeten worden betaald.

Een Extra-Trein naar Parijs

voor de abonné's van ons blad

Een extra-goedkoop reis naar Parijs en de Koloniale Tentoonstelling konden wij organiseren door een specialen trein voor onze abonné's te laten lopen. Aanvangs- en eindpunt Rotterdam.

Reissom f 36.50 3e klasse spoor

f 44.50 2e " "

alles inbegrepen, behalve dranken aan tafel.

Het vertrek is vastgesteld op Donderdagavond 17 September a.s. te 0.33 uur van het station D. P. te Rotterdam.

Om op den juiste tijd te Rotterdam te zijn, kan men vertrekken: van Amsterdam C.S. 23.— uur van Den Haag H. S. 0.04 uur
" Haarlem 23.21 " " Delft 23.49 "
" Leiden 23.46 " " Schiedam 23.59 "

Donderdag. Vertrek extra-trein des avonds van Rotterdam via Eschen, Brussel, Feignies naar Parijs. Mondvoorraad wordt van huis medegenomen. Aankomst te Parijs.

Vrijdag. Vroeg in den morgen. Per autocar van het station naar de Hotels voor het ontbijt. Daarna is een ieder vrij tot de lunch. In den namiddag groote oriënteringstocht per autocar door Parijs met bezoek aan Place de la Concorde, Louvre, Champs Elysées, Arc de Triomphe met het Graf van den Onbekenden soldaat, Trocadéro, Champ de Mars, waar zich de Eiffeltoren bevindt, Dôme des Invalides met het Graf van Napoléon, Pont d'Alexandre III, Grand et Petit Palais, Rue de Rivoli, St. Germain-l'Auxerrois om het Luxemburg heen, Panthéon, Arène de Lutèce, Palais de Justice met de Ste Chapelle, Notre Dame, Stadhuis. Vervolgens Diner in een der restaurants te Parijs en daarna naar de Koloniale Tentoonstelling ten einde de verlichting in oogenschouw te nemen. Terug naar het hotel. Logies.

Zaterdag. Na het ontbijt per metro naar de Koloniale Tentoonstelling. Lunch op het terrein. Tegen dinertijd vertrek per metro naar het restaurant voor diner. Daarna de avond ter vrije beschikking. Logies.

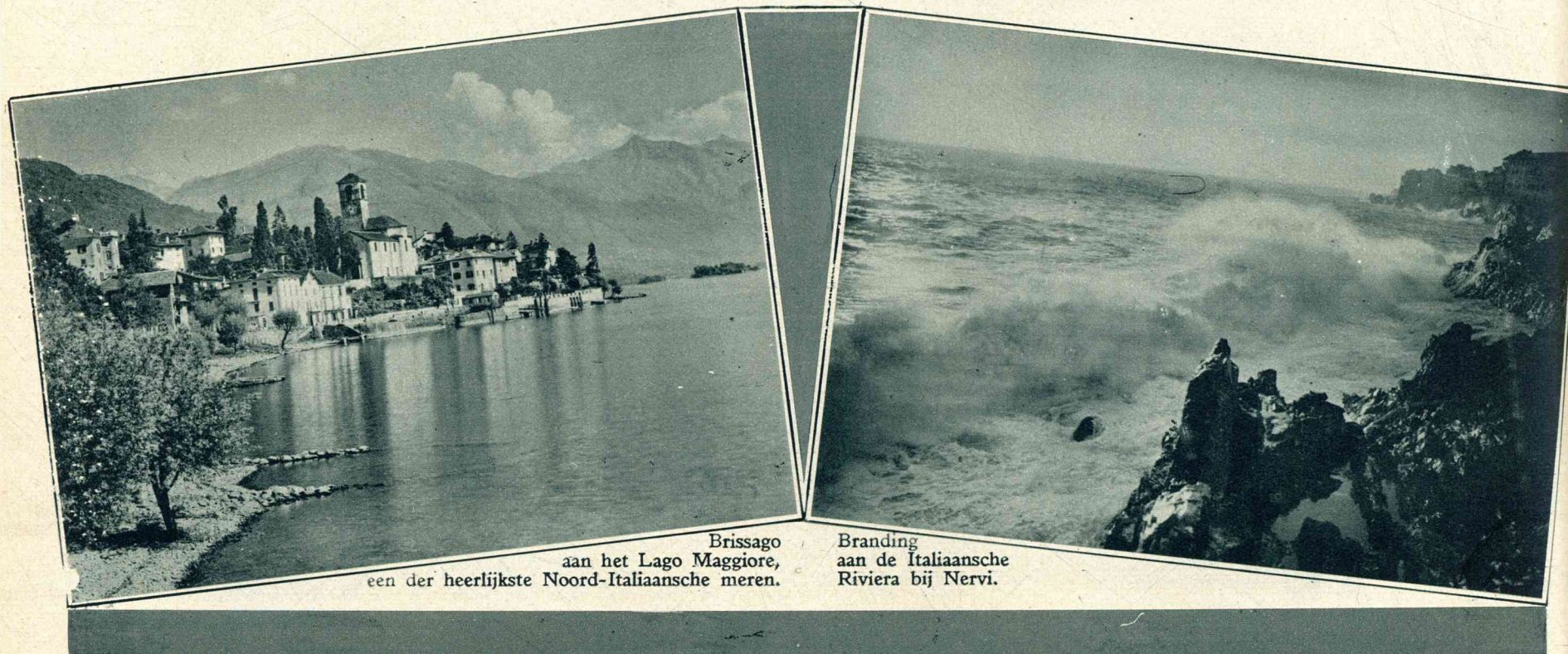
Zondag. Na het ontbijt per trein naar Versailles met bezoek aan het Paleis door Lodewijk XIV gebouwd. Lunch. Des namiddags wandeling door de prachtige tuinen van het Paleis. Bezichtiging der waterwerken. Bezoek aan het museum, groot en klein Trianon. Terug per trein naar Parijs. Diner in een restaurant en vervolgens per extra trein huiswaarts.

Maandag. Aankomst in Holland des morgens. Ontbijtpakket wordt vanuit Parijs meegenomen.

Voor deze reis kan worden volstaan met een bewijs van Nederlandschap.

Meldt u omgaand aan voor deze reis aan het bureau van ons weekblad:

Groot-Rotterdam, Stationsweg 24, Rotterdam, Tel. 50540

Brissago
aan het Lago Maggiore,
een der heerlijkste Noord-Italiaansche meren.

Branding
aan de Italiaansche
Riviera bij Nervi.